

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-39. (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8-70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

NAGY CSATA A DON-KANYARULATBAN

Az ember és hadianyag kíméletlen bevetése árán a szovjet betört a védelmi arcvonalba, az ellenintézkedések folyamatban vannak — A szovjet erők nyomását már is csökkentették a támadóknak okozott súlyos veszteségek

VIHAR UTÁNI ÉS VIHAR ELŐTTI CSEND AFRIKÁBAN

A figyelem most ismét az oroszországi frontira irányul, hol a szovjet hadvezetés már napok óta a rendelkezésre álló ember- és hadianyag kíméletlen feláldozásával offenzívát folytat. Berlinben megállapítják, hogy a Don-kanyarban folyó nagy orosz offenzíva teljes erővel dühög. Német és szövetséges csapatok a tegnapi nap folyamán igen súlyos elhárító harcokban többszáz szovjet páncélost semmisítettek meg.

Német katonai hely megállapítása szerint a harcok váltakozó eredményekkel folynak, viszonylag nem mondható, hogy a harcok teljességgel már elérték volna. Hogy ezen a frontszakaszon mi a pontos helyzet, hogy az ellenség mennyire nyomult előre vagy hogy sikerül-e és ha igen, milyen mértékben bekeríteni az előnyomulókat, az ma még nem ítélhető meg.

Erre a válaszkizárólag a hadműveletek lezáródása után tudnak adni. A mostani nagy orosz offenzíva ugyanis páncélos támadás, amely természetesen páncélos csapatokkal operál és ezeknek mai helyzete még nem állapítható meg.

A KEDDEN DELUTÁN KIADOTT HIVATALOS NÉMET HADIJELENTÉS

Az közli, hogy „Sztalingrádtól délnyugatra és a nagy Don-kanyarulatban a szovjet ember- és hadianyag kíméletlen bevetése árán betört a donmenti védelmi arcvonalba. Az ellenintézkedések folyamatban vannak. A legutóbbi két nap kemény és változatos harcokban többszáz ellenséges páncélos harcokesit megsemmisítettünk“.

Berlini katonai körökben kedden este kiemelték, hogy betörés esetében a lényeges nem az, hogy a páncélosokkal a betörést végrehajtsák, hanem arról van szó, hogy a betörés helyén anynyi gyalogságot juttassanak át, amennyit csak lehet. A Don-kanyarulatban most folyó harcokban azonban a szovjetnek ez seholsem sikerült, ellenkezőleg, már most azt lehet mondani, hogy a szovjet támadások intenzitása észrevehetően kezd esőkenni.

„SZTALIN EGY LAPRA TESZ FEL MINDENT“

A Német Távirati Iroda Berlinben kiadott közleményében tüntet arra, hogy az angol-amerikai hadvezetés után most a szovjet hadvezetés is lávi el sok puskaporát. Maguk a té-

nyek azonban olyan hangon szólnak, amely nem áll összhangban azzal, amit az ellenfél farradhatatlanul állít. Sztalin megint egy lapra tesz fel mindent. A nagy támadás, amely Sztalingrádtól délre a Kalmüksteppékről indult ki és a harapófogó másik ágának mozgása Sztalingrádtól északra a nagy Don-kanyarulat ellen nagy erők összehívását jelenti, de egészen más tünetek között, mint amilyenekkel a múlt évi nagy téli támadás járt. Az utolsó tartalékok vonulnak fel (bár jól kiképzett haderőről nem lehet szó) keletről nyugatra és igyekeznek meg egyszer megőrizni a hadiszerenest, ami a legutóbbi kemény télen nem sikerült nekik. A nagy Don-kanyarulatban dúló csata súlyos elhárító esata. A szovjetnek meg kell mutatnia, vajjon elegendő csapatall rendelkezik-e és tudott elegendő időt találni a nyáron arra, hogy annyira kiképezze a téli elhárításra tartogatott tartalékait, hogy azok fülényben legyenek az európai kiképzés és fegyverek kétséges — alapítja meg a Német Távirati Iroda közleménye.

A SZOVJET NAGY VESZTESÉGEI

A keleti harcok helyéről bő tudósítást ad a Nemzetközi Tájékoztató Iroda Berlinben a következőkben:

„A bolsevisták a Sztalingrádtól délre és északnyugatra folytatott harcok során oly rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy Timosenko kénytelen volt mindig újabb tartalékokat harcbavetni a hiányok pótlására. Már két nap után legalább tíz bolsevista páncélosdandár és lövészadosztály teljesen elvérzett. Több dandár és hadosztály pedig oly súlyos vereséget szenvedett, hogy nincs többé harci értékük.“

Különösen érzékeny veszteségek érték a szovjetet a doni arcvonalon, a Don és Volga közötti földszívtól északnyugatra, ahol a bolsevista támadó erők zömét vonták össze. Kleckajánál az utolsó emberig felmorzsolták a 63. szovjet lövészadosztályt, amely az egyik támadó csoport szakaszának védelmét látta el. A 333. lövészadosztály, amely a Szeremifovicsnál a hidtól kiindulva támadt neki a szövetséges állásoknak egy szövetséges páncélos hadosztály megsemmisítő kereszt tűzébe került. Aki nem maradt halva a esatátrén, azt foglyul ejtették. Ugyanez lett a sorsa az 5. és 6. bolsevista

gárda lovashadosztálynak. Az életbenmaradtoknak nem maradt más hátra mint megadni magukat. A harcokat megtisztították páncéltörő ágyúink és rohamosztágaink. Teljesen megsemmisítettük a betört páncélos erők, így közülük a 121. páncélos hadosztályt és a 14. gépesített dandárt. Egyetlen páncélos osztag hétfőn 100. részben legnehezebb ellenséges harci koesi széllovését jelentette.

Nem kevésbé súlyos veszteségeket szenvedett a szovjet a Sztalingrádtól délre folyó elhárító harcok során. Az itt küzdő 51. szovjet hadsereg a támadás első három napján legalább 40.000 halottat, és sebesültet veszített. A Malje-Derbely-elleni támadás során a szövetségesek, akik valóságban oroszánhoz illő bátorsággal védekeztek, csak nem teljesen felmorzsolták a 302. szovjet lövészadosztályt. A belevetett az itt harcbavetett páncélos kitételek közül elvesztették a 155., 163. és 235. páncélos dandár állományának több mint felét. A páncélosokban és nehézfegyverekben elszenvedett veszteségek, de nem legutolsó sorban a harcavetett lövészadosztály szörnyű elvesztése valamint a német és szövetséges ellenállás fokozódó megerősödése már is érezhető módon csökkentette a nagy számbeli fölényben levő szovjet erők nyomását. A kedvezőtlen időjárás mellett is a német légi haderő harci, esata- és romboló repülőgépei, különösen a Don-kanyarulat felső szakaszán nagy erőkkel támogatják a német és szövetséges földi csapatokat, nehézelhárító harcát.“

MERT INDITOTT OFFENZÍVÁT A SZOVJET

A keleti arcvonalon a folyamatban levő harcoknál kapcsolatosan a Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója ezeket jelenti: A német hadvezetést a szovjet támadások nem lepték meg. A támadónak sikerült korlátozott mértékben egyes helyeken betöréseket elérni, ez azonban semmit sem változtat azon, hogy az elhárító arcvonal tennáll és hogy az elkövetkezendő harcok felé teljes nyugalommal tekintsenek. A katonai tényezők szükségtelenségül magyarázza, hogy a harc még teljes mértékben folyamatban van. Érdekesek a német megállapítások a szovjet támadó csapatok állapotáról, amelyek csak igen rövid kiképzésben részesültek. Az a benyomás alakult ki, hogy a szovjet támadó csapatok nagy sietséggel állították össze,

amiből az a következtetés vonható le, hogy a szovjet hadvezetés támadását elhamarkodta, hogy ezáltal párhuzamba kerüljön az angolok és az amerikaiok vállalkozásával.

VIHAR UTÁNI ÉS VIHAR ELŐTTI NYUGALOM AFRIKÁBAN

Német részről megállapítják, hogy Tuniszban még minden felvonulóban van. Különösen erősnek látszik ebben a térségben az ellenség megítélése szerint is a tengely légi hadereje, amelynek zuhanóbombázó kitételei olyan számokat értek el, aminek a harci arcvonalak nagykiterjedése mellett itt nem is vártak volna. Kireaikában kisebb utóvédharcoktól eltekintve, harci szünet van. Ez vihar utáni nyugalom, amint hogy a tuniszi helyzet német katonai körök szerint vihar előtti nyugalom.

Zürichen át Eisenhower tábornok főhadiszállásáról jelentik kedden délután, hogy a tengely csapatai újabb megerősítéseket kapnak Tunisziában légi erőkben. Ennek következtében a szövetséges haderők előnyomulása kétséget kizáróan megáll. Ezenkívül általában olasz és német csapatmegerősítések érkeznek, úgyhogy a harcok valószínűleg kevesebb és hosszabbak lesznek, mint ahogyan azt korábban gondolták.

Az új jelentés szerint a brit első hadsereg reaktivitása és páncélosai kisebb légi erők támogatásával a fizikai övezeten kívüli német tábori erődítmények ellen támadnak. A brit csapatok igen szilárd és határozott ellenállásba ütköznek. A jelentés szerint Nehring tábornok a védelmet részben olyképp irányítja, hogy a szövetséges motorkezelésű csapatok széthúzódozó részét a briti állások felé engedni nyomolni azután könnyű páncélosok elvezetése a szövetséges csapatok hátsó övezetét. A közlemény végül megjegyzi: ennek az össze nem főző arcvonalnak a legkülönbözőbb helyein elkeseredett harcok vannak folyamatban.

Kairói jelentés szerint Montemere tábornok által Agadabia előtt félhárban állásba vitt brit nehézfegyverű haderővel megnyitotta a tüzet. A bevesztésre a tengelyes csapatok rövid ellenállás után visszavonultak El-Aghellamut levő fővédelmi állásaikba.

FRANCIA NYUGAT-AFRIKA DARLANHOZ PÁRTOLT Francia Nyugat-Afrika főkor-

mányzója a dakari rádión teljesített beszédében közölte a közzététel, hogy Francia Nyugat-Afrikát Darlan tengernagy parancsa alá helyezte.

Ha igaz ez a jelentés, akkor ez azt jelenti, hogy Dakar és Francia Nyugat-Afrika vezetői a szakadár Darlanhoz pártoltak. Dakar a Francia Nyugat-Afrika fővárosa és az afrikai kontinens legnyugatibb pontján fekszik.

Brazília és Dakar között a távoltság mintegy ezenhatszáz tengeri mérföld.

A második világháború utóbbi két évében gyakran szerepelt a közérdeklődés előterében Dakar ez a megerősített francia hadi kikötő.

Két évvel ezelőtt az angolok a tenger felől támadást kíséreltek meg Dakar ellen, de nem sikerült elfoglalniuk a kikötőt.

A fegyverszünet megkötése óta a francia flotta jelentős egy-egy állomásoznak Dakar kikötőjében.

LONDON IDEGES TUNISZ MIATT

A svéd lapok jelentése szerint az angol fővárosban a legnagyobb idegesség észlelhető a tuniszi események miatt. A Stockholm Tidningen értesítése szerint Londonban attól tartanak, hogy sokkal nagyobb német erők vannak Tuniszban, mint amilyenekről az előzetes angol-svéd beértesések szóltak. Különös tekintettel a rendkívül erős német légi tevékenységre, teljesen lehetetlen előre megállapítani, hogy mennyi ideig tarthat a tuniszi hadjárat.

A Gafsa-oázis, amelyet novembertől 20 ig Darlan-nérik tartottak megszállva vasárnap óta német kézben van. Az egész tuniszi partvidék a triniszzi hadsereg a tengely ellenőrzése alatt áll.

TOULON FRANCIA PARANCSSÁG ALATT MARAD

Az Action Française közli de Laborde tengernagy a francia tengerészeti haderő parancsnoka november 15-i hadparancsát, amely szerint minden ellentétes bírszteléssel szemben Toulon erődjé és a tengeri haderők teljesén francia parancsnokság alatt maradnak.

BERLINI VELEMEN A FRANCIAORSZÁGI HELYZETRŐL

Berlini politikai körökben nagy figyelemmel kísérik a fran-

TÖKES FOTO
RUSZOKI PALOTA

ciaországi helyzetet. A külföldi sajtó képviselőinek a Wilhelmstrassen tartott tájékoztató megbeszélésein felmerült az a kérdés, hogy Laval a korlátlan teljes hatalom birtokában tehet-e valami újat. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a Wilhelmstrasse hivatalos helyein tartózkodást tanúsítanak. Mindazonáltal a külügyi hivatalban megállapítják, hogy Laval borzasztó nehéz feladat előtt áll.

CHILE ÁLLÁSPONTJA
Rios chilei köztársasági elnök

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazoldali harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:
A Kaukázus vidékén a kedvezőtlen időjárás nem tette lehetővé nagyobb harcra való folytatását.

Sztalingrádtól délnyugatra és a nagy Don-könyarulatban a szovjet ember- és hadianyag kimerületlen bevetése árán betört a Don-menti védelmi arcvonalba. az ellenintézkedések folyamatosan vannak.

A legutóbbi két nap kemény és szívós harcokban többszáz ellenséges páncélos harckocsit

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli:
Kirenaikában, valamint a tuniszi-alférei határon felderítő csapattevékenység. A léghaderő nappal és éjjel támadásokat intézett a Kirenaika nyugati részén összegyülekezett angol páncélosok és gépjárművek ellen.

Az északafrikai felföldön zuhanóbombázó repülőgépek kötelékei jó hatással támadtak gépesített oszlopokat és tüzeréségi állásokat. A november 23-ára virradó éjjel a harcrepülőgépek Algír előtti hajócélpontok bombázása során nehézbombákkal eltaláltak öt szállítóhajót, köztük nagy személyszállító hajókat s egy rombolót. Egy német buvárnaszéd Oran előtt két torpedóval eltalált egy rombolókkal biztosított cirkáló. Számolni kell a cirkáló elsüllyedésével. A léghaderő légelhárító tüzerésége a Földközi-tenger vidékén lelőtt öt ellenséges bombázó repülőgépet.

Készülődés Gibraltárban

Madrid, nov. 24. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: La Líneából érkező értesülések szerint Gibraltárban újabb hajókaravánt állítanak össze. Az utóbbi napokban összesen 42 kereskedelmi hajót összpontosítottak az algecirasi öbölben. Ezek között van több nagyobb brit szállítógőzös is. Ezenkívül a gibraltári hadikikötőben három repülőgéphordó jelenlétét állapították meg. Az egyik repülőgépanyahajó a Furlous, a másik a Formidable típusúhoz tartozik, míg a harmadik kisebb anyahajó. A katonai kikötőben ezenkívül még két csatahajó, négy cirkáló és egész sor romboló tartózkodik. Sok katonai repülőgépet is láttak Gibraltár fölött. Spanyolországban az a benyomás uralkodik, hogy új események vannak készülődésben.

A bombázott olasz városok kiürítése

Róma, november 24. (MTI.) A Duce a fasiszta párt főtákarának jelenlétében kihallgatáson fogadta Milánó, Torinó és Genova tartományi főnökeit.

Róma, november 24. (MTI.) Az olasz sajtó helyesli a kormányzat és a fasiszta pártnak a bombázott városok kiürítésére tett erőes intézkedését. A Telegrafo annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy Olaszország lakossága az emberi és

kijelentette, hogy nemzetközi kérdésekben magatartását mindig az Amerika összetartásában és védelmében való messzemenő közreműködés szempontja irányítja. Ennek megfelelően Chile a nem hadviselő hatalom jogait adta meg a háborúba belesodrót amerikai nemzeteknek, míg a tengelyhatalmakkal szemben semleges magatartást tanúsított. Mindazonáltal a külügyi hivatalban megállapítják, hogy Laval borzasztó nehéz feladat előtt áll.

Olaszország ebben a háborúban jövőjéért küzd és ebben a tudatban kell mindenkinek megtenni kötelességét. A hajléktalanok el-

A Giraud tábornok elleni merénylet háttere

Algerias, nov. 24. (Stefani) Az amerikai hatóságok vizsgálatot indítottak a Giraud tábornok elleni merénylet ügyében. A jelentések szerint annak a két francia katonának, akik Giraudra lötek, segítőitársai is voltak és a merényletet tulajdonképpen egy meglehetősen kiterjedt összeeskü-

helyezése során különös szerepet kell gondoskodni a gyermekekről, mert ők a nemzet jövőjének zálogai.

vés kezdetét jelentette volna. Most azt igyekeznek kideríteni, hogy a tettesek kinek az utasítására dolgoztak. Hétfőn arról érkezett hír, hogy Giraud megsebesült. A hírt megerősíti az a tény, hogy Giraud hétfőn nem vett részt a szövetséges főhadiszállás ünnepségein. (MTI)

Két hős magyar árkász szétrombolta a vízalatti szovjet hidakat

A vakmerő vállalkozó kedv sorozatos példáit adták a don-menti küzdelmek során Ruznyák László őrzető és Mihalecsik Gyula honvéd, mindketten egyik árkászszázadunk katonái. 1942 szeptember 20-án táján az egyik arcvonalban álló cseredűnk felderítő járőrei megállapították, hogy az ellenség új módszerrel kísérletezik a Don folyón való váratlan éjszakai átkelésre. Az átkelés meggyorsítása végett ugyanis titokban kövekkel megtérhelt tutajokat üsztettek le az átkelés helyéről megjelölt pontokra s azokat ott megrögzítették a víz színe alatt.

Több napot át tartó munkával sikerült közvetlenül a víz színe alatt járható hidat építeniük északánként, mely már-már befejezés előtt állott. Megállapították a honvédjárőrök, hogy a tutajok egy sorban való rögzítése céljából már hat darab drótkötelet is átfeszített a folyón a víz tükre alatt az ellenség.

Ruznyák őrzető és Mihalecsik honvéd nyomban önként vállalkoztak a készülő híd szétrombolására, azaz a kötelek és tutajok áthozására. 1942 szeptember 24-én hadiköt kerítették s vakmerően átkeltek a Don folyón. Ez alkalommal négy drótkötelet és két tutajot sikerült leszerelniük és áthozni. Ehhez három ízben kellett átkelniük a Donon. Utol-

só átkelésük során öt szovjet katonát tül fel váratlanul. Ezeket ügyes és zajtalan rajtaütéssel ártalmatlanná tették és fogolyként hozták magukkal.

Másnap éjszaka megismélték vállalkozásukat, ez alkalommal is 2 ellenséges tutajt kötöttek el és húztak ki saját partunkra. Ugyanakkor arra is vállalkoztak, hogy felkutassák annak a rejtett harcölőrsnek helyét, melynek tevékenységéről a védőszakaszban álló magyar kötelek napok óta tudott, elhelyezése azonban ismeretlen volt. A két vakmerő árkász e vállalkozása közben mintegy 150 méternyire lopakodott előre a Don túlsó partján, amikor két szovjet katonát bukkant fel. Ruznyák és társa lesben maradtak, majd mindketten ellenséges katonái megrohanták és lefegyverezték. Ezekután két foglyukkal visszaveztek saját csapataikhoz, az egyik fogoly, egy őrmester, rendkívül értékes adatokat szolgáltatott az ellenség tüzelőállásaira nézve.

1942 szeptember 26-án a még megmaradt tutajok elpusztítása céljából még egyszer átkeltek, az utolsó tutajokat felrobbantották s a még ott talált két kötelet, áthozták. Semmitől vissza nem riadó vállalkozókedvükkel, bátorságukkal és leleményességükkel méltán érdemeit ki előjáróik valamint bajjarsaik elismerésé-

Légítámadás Helsinki ellen

Helsinki, nov. 24. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A finn fővárost a kedde virradó éjszaka több ízben támadták meg egyedül szálló ellenséges harc repülőgépek. Helsinkiben három ízben volt légriadó. A légelhárító útegek élénken tevé-

kenykedtek. Az ellenséges repülőgépek bombákat dobtak le, amelyek épületekben némi kárt tettek és kisebb tüzeket okoztak. Arról, hogy a támadásoknak voltak-e halálos áldozatai is, még nem adtak ki jelentést.

Végző nyugvóhelyre kerültek az Apafi-fejedelmek hamvai

Kolozsvár, nov. 24. Egész Erdély magyarságának tiszteletadása mellett helyezték el hétfőn végző nyugalomra az Apafi-fejedelmek hamvait a kolozsvári Farkas-utcai református templomban.

Kádár Géza lelkes méltatta az ünnepség jelentőségét és ismertette az Apafi-hamvak Kolozsvárra kerülésének történetét. Az Apafi-hamvak Szádeczky Kardos Lajos dr. egyetemi tanár fedezte fel 1908-ban az alnakeréki evangélikus templom kriptájában.

Ugyanebben az időben találták meg a marosvásárhelyi Teleki-féle könyvtárban I. Apafi Mihály végrendeletét amelyben annak az óhajának adott kifejezést, hogy végző nyugalomra gyermekei mellé a kolozsvári Farkas-utcai református templom kriptájába temessék. A hamvakat 1909-ben Kolozsvárra szállították és a Farkas-utcai templom renoválása

miatt ideiglenesen a magyar-utcai református templom oldalfülkéjében helyezték el.

A világháború és a román megszállás megakadályozta a hamvak végleges elhelyezését, mire csak a visszaesés után kerülhetett sor.

A Farkas-utcai templomban Kós Károly tervei alapján elkészítették az Apafiak emléktábláját, amelyet a templom hátsó falába építettek be.

Kádár Géza beszéde és a gyülekezet éneke után a fejedelmi hamvakat díszmenetben kísérték át a Farkas-utcai templomba.

Weygand felesége Pétainnél

Páris, nov. 24. (NST.) Hivatalosan jelentik, hogy Pétainnél tábornagy államfő hétfő reggel kihallgatáson fogadta Weygand tábornok nejét. Később a tábornagy a kormány néhány fő tisztviselőjét fogadta.

Dr. Paulovics István előadása az Olasz Kultúrintézetében. Ma délután fél 6 órakor tartja vetített képernyőn előadását dr. Paulovics István egyetemi tanár az Olasz Kultúrintézetében (Hatvan-utca 2). Az előadásra, melynek címe „Római hadárvédelem Pannóniában”, mindenkit szeretettel meghív az igazgató. Belépődíj nincs.

Értekezés

Nincs nyugalom a földön. Hazánk önvédelmi harcát vivja. Huszonnyolc esztendővel ezelőtt, a szomatikus perre, a magyar nép püspökség ellen szállított pokol-gép volt a felelet. A cári udvarból figyeltették az esetet. Egyidejűleg csinálták a monarchia határvonalát mentén a betonárkokat. Kitért a háború.

A XX. század második tizede közepétől szipaper és megszállás a felső Tiszvidéken, 1914 okt. 3-án kozák csapat, tábornok parancsnoksága alatt vonult be a magyar „helvétia” székelyországi Máramarosra. Így neveztek el Máramaros hőlyeit a vármegyét 1867. február 22-én a Deák Ferenchez intézett üdvözlő iratukban, mely országgrész hűségét, az állami jogrendhez való ragaszkodásában az elsők között foglalt helyét mindíg, a tizenharmadik században történt létrehozásától kezdődőleg.

A kozák csapat három napig ült a város nyakán. Szatmárnémeti, Debrecen, Budapest volt az elképzelt útirány. Azonban a 12-es és 22-es honvédek felvonulását már nem várták meg. Viszavonultak azon az úton, amelyen besétáltak. A kozák csapat fejelemzetten viselte magát. Kárt semmiben nem tettek.

Az egykorú sajtó rémhírekkel harangozta be az országot: Szigetet feldúlták, a templom romokban. Egyik sem volt igaz. És hogy ily simán es békés megoldással fejeződött be a kozáksapat máramarosi látogatása, ebben talán egyedül érdeme Dobay Sándor városi tanácsnoknak van, aki a város élen teljesített polgármesterhelyettesi szolgálatot.

Juhász Gyula, tanár-költő, a szigeti kegyes tanítórind piarista gimnáziumában tanárkodott a háború előtt. Megismerte a város működési szellemét. Részt vett a Szilágyi István-kör szervezési munkájában. A muszka megszállása idején Makón volt és ott írta itt következő történetbecsű versét, mely a Makói Újság 1914 október 8-iki számában jelent meg.

MÁRAMAROSSZIGET

Milyen lehet most a bús Szapart, Hol Arany János nyomait

kerestem.
S ki ballag a zén liceum alatt,
Hol hírről szóttém álmodt est
csendben?
Kozák, kímélt a szép emlékeket,
Bús ifjúságom elhagyott tanyáját
Vándor, megállj! itt költő éneket
S diadalt zúgtak itt a méla
nyárfák!

Idegen: néked mindez idegen,
Ami örök, szén ifjúság nekem,
Add vissza fészket a szegény
madárnak
Er árva házak engem vissza-
várnak
Hogy magyar tűzhely melegén
merengre
A dalt, mit kezdett, lelke
befejezze.

Bökényi Dániel

— Tizenöt évi fegyháza jelték a gazdát, aki azzal védekezett, hogy hipnotizál kényszerítették felesége megölésére. Különbő gyilkossági ügyben tartott tárgyalást a székesfehérvári törvényszéken. Bognár Gáspár csóka-
kakól gazda megfojtotta feleségét Zsineget csavart a nyakára és addig szorította míg az aszszony megfulladt. A gyilkosságot este követte el a kamrában, ahová azért küldte be az aszszonyt, hogy szőlőt vigyen neki a vacsorához. A gyilkosság után nyugodtan lefeküdt aludni két kis gyermeke mellé. Reggel a gyermekek sírva keresték anyjukat, aki nagy szeretettel nevelte őket. A gyilkos férj ekkor felöltözött és a csendőröknek jelentette, hogy meghalt hirtelen a felesége. A vizsgálát során a hitvesgyilkos gazda, akit feltételezések szerint megfojtott, azzal védekezett, hogy hipnotizál kényszerített valaki arra, hogy ölje meg a feleségét. Azt nem tudja, hogy ki hipnotizálta. A bíróság elítélte a gyilkost 15 évi fegyháza. Nyilvánított körülménynek veit: horkorlatolt beszámíthatóságú idős ember.

Apo lo filmsz.nház

Előadások: 3, 5, 7 órakor.
Pénztár: 10-től 12-ig, délután: 2-től végig.

A szenvedélyes szerelem filmje. Karády Katalin parádés alakítása

A halálos csók

Hungária Filmszínház

A nagy sikert aratott magyar film:

Tavaszi szonáta

Főszereplők:
Szörényi, v. Benkő, Földényi, Péthes, Uray, Makláry.

Világhíradók!
Előadások: 5 és 7 órakor.

Vinszínház mozdó

Ma 5 és 7 órakor

Jacobi világhírű operettje:

Leányvásár

A legszebb magyar film!
Fősz.: SZELECZKY ZITA,
Sárdy, Latabár, Kiss Manyi,
Vaszary Piri, Bilcsi.

Reményi-Schneller pénzügyminiszter a gazdasági és pénzügyi politikáról, az adózásról és a takarékoságról

Bejelentette, hogy a zálogleveles kölcsönöket jövő év június 30-ig lehet visszafizetni — Az adómentes létminimum felemelését nem lehet keresztülvinni — Végleges megoldás a vélt birtokok dolgában — A kisajátított zsidó birtokok ügye

A képviselőház tegnapi ülésén a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalta. Cselényi Pál előadó rámutatott arra, hogy négy országgyűlési örvendés után a ház előtt a legnagyobb magyar államterületére vonatkozó költségvetés. Hangsúlyozta, hogy a legnagyobb nehézségek ellenére is sikerült az állam gazdasági ellenálló erejét megtartani, sőt bizonyos tekintetben fokozni is.

Horváth Ferenc (Imrédy-párt) brommel üdvözölte a miniszternek azt a bejelentését, hogy a zsidókra vagyondézsmát vet ki. Demel Aladár (MÉP) a védtesség intézményének mielőbbi felszámolását kérte. A hitelettel egészletes decentralizációjával kapcsolatosan kívánatosnak tartja a vidéki hitelintézetek tökéletesítését. Tautfer Gábor (Nyilaskeresztes Párt) kifogásolta a kormány deflációs politikáját. Patkó Elemér (Erdélyi Párt) hangoztatta, hogy a háború befejezése után még nagyobb ráterettségre lesz szükségünk, hogy jogos nemzeti céljainkat elérhesük és kivívassuk. Bocskay Kálmán (MÉP) hangoztatta, hogy az adómorál javulását a pénzügyminiszter közérdekű munkásságának javára kell írni. Kívánatos, hogy a jóhiszemű kisadózók adóamnesztia alapján szabaduljanak a rájuk kivetett bírságról. Örömmel üdvözli a zsidó különadóra vonatkozó bejelentést, a zsidó vállalati és házvagyonot fokozatosan a nemzeti érdekek szolgálatába kell állítani. Javaslotta, hogy állítsanak fel országos lakásépítési kormánybiztságot. Meggy Károly következtet volna, de nem volt jelen és így felszólását törölték. Mosonyi Kálmán (Imrédyista) magának találja az egyházi adót. Balás Károly a fekete-piac elleni legélesebb harcra hívta fel a pénzügyminiszter figyelmét. Matócsy Mátyás a honvédség fejlesztéséről beszélt.

Hosszky János összehasonlította a jelenlegi és az előző költségvetések adatait. Csóor Lajos alacsonyoknak tartja a gépjárművekre kirótt adókat. A luxuscikkek adóját is emelni kellene. Tóth Balázs azt hangoztatta, hogy Erdély magyarsága a magyar egységért minden áldozatot meghoz.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra. — A pénzügyminiszternek arra kell törekednie — mondotta, — hogy a kiadások és a bevételek közti egyensúlyt fenntartsa, amennyire az adott viszonyok között lehetséges. A pénzügyminiszter rendszerető munkájának abban kell kifejezésre jutnia, hogy bizonyos fontossági sorrendet állapítson meg azok között a célok között, amelyek a költségvetés tárcaközi tárgyalása során a kezébe kerülnek.

Többször kifejtette, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi politika négy oszlopon nyugszik: a termelés fokozásának, a fogyasztás szabályozásának, az adóztatásnak és végül a hitelpolitikának az oszlopán.

A termelés vonalán a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdeni, hogy a termelést fenntartsuk, sőt fokozni lehessen. Mindaz, ami a mezőgazdaság fejlesztésére, az ipar fejlesztésére és a közlekedés terén történt, azt a cél szolgálja, hogy a termelést amennyire lehet, fokozzuk.

Ahhoz, hogy egészséges hitelpolitikát folytassunk, a legelőrangú feladat a takarékoság ösztönének felébresztése. Enélkül

hiába beszélünk hitelpolitikáról. Ha a lakosság nem tudja belátni azt, hogy takarékoskodnia kell, akkor nem lehet komoly hitelpolitikát csinálni. Különösképpen szükség van az anyaggal való takarékoskodásra, mert ez egyáltalán visszahat a pénzzel való takarékoskodásra is. Széleskörű takarékosági propagandát indít meg az országban. Ez nem egy napra szorítkozik, mint a múltban, hanem az egész esztendőn keresztül felhívják a lakosság figyelmét arra, hogy milyen előnyvel jár nemcsak az anyagtakarékoság, hanem a pénzzel való takarékoság is. Az összegyűjtött pénzek nemcsak akkor jutnak a megfelelő helyre, ha takarékokban helyezük el, hanem ha olyan célra adjuk, amikor végterményben odakerül, ahová kell. Például a fennálló adósságok fizetése is ezt a célt szolgálja. Az adósságok kifizetésének igen nagy akadályja volt az, hogy a dollárkölesönöket és a hosszulejáratú kölcsönöket lényegileg és jogilag visszafizetni nem lehetett. Megállapodást létesített a pénzügyminiszterrel, hogy a zálogleveles kölcsönöket a jövő év június hó 30-ig lehet visszafizetni, mégpedig azon az alapon, hogy 1 dollár 4,30 pengő. A transzfermoratórium-rendeletnek bizonyos módosítása is szükségessé vált ebben a vonatkozásban.

A miniszter ezután a földben nyugvó hitelek kérdéséről beszélt. Mondották, hogy a zsidó birtokokért adandó költségekkel kívánják a hitelezőt kielégíteni. A hitelezőnek nem ilyen költségre, hanem bizonyos összegű pengőre van igénye. Arról van csak szó, hogy a kisajátított föld helyébe lép egy esomó államkölcsön és az szolgál fedezetül és hogy abból aztán milyen kielégítést tud kapni a hitelező, az az ő dolga. Különböző nem túlságosan sok volt a zsidó birtokok megterhelése, körülbelül 80 millió pengőről lehet szó. E hitelek visszafizetésének lebonyolítása nem olyan igen nehéz kérdés. A vélt birtokok tekintetében olyan intézkedésekre készül a kormány, hogy végre itt is megoldás következék.

A pénzügyminiszter ezután hangoztatta, hogy — mint azt több felszólaló követelte — ő is híve az adózás egyszerűsítésének és nem hosszú idő alatt lényegbevágó egyszerűsítéseket fog tudni hozni. De tekintetbe kell venni azt is, hogy az egyszerűség és

az igazság az adóztatás terén nagyon nehezen összeférő fogalom. Minél tökéletesebb adók kimunkálására van szükség s ez nemcsak a kincstár érdeke, hanem az adózóé is. Az egyenesadókat nem lehet azzal vádolni, hogy nem szociálisak. Egyes felszólalók az adómentes létminimum felemelését kérték. Ezt nem lehet keresztülvinni. Külföldön inkább leszállítják a minimumot. Ha a fényűzési adó nem hozza meg az előirányzott 15 milliós bevételt, akkor nem fog kézni újabb javaslatot előterjeszteni, mert a luxusfogyasztás megadóztatását abszolút igazságosnak tartja.

A pénzügyminiszter végül a tisztviselőkérdéssel foglalkozott. Lehetségesnek mondotta, hogy vannak egyes tisztviselők, akik mind azt a vita során szóvá is tették — nem teljesítik híven kötelességüket; de hangoztatta, hogy a tisztviselők 99 százaléka szívesen, becsületesen végzi munkáját. Külön elismeréssel szólott a pénzügyminiszter a pénzügyőrség munkásságáról és megemlékezett arról, hogy a pénzügyőrség most ünnepli fennállásának háromnegyed évszázados jubileumát.

A pénzügyminiszter beszédét a többség tetszéssel és tapsal fogadta. A miniszter beszédének befejezése után elsőnek Kállay Miklós miniszterelnök, majd a többi miniszterek siettek hozzá gratulációikkal.

A Ház ezután a pénzügyi tárca költségvetését elfogadta, majd a következő évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazta.

A kommunisraelenes egyezmény éviordulója

Ma lesz első fordulója annak, hogy meghosszabbították és kibővítették Berlínben a kommunisraelenes egyezményt. Az egyezményhez annakidején valamennyi más államot megelőzve Magyarország elsőnek csatlakozott. Még néhai gróf Csáky István írta alá a szerződést.

Az 1936-ban kötött kommunisraelenes szerződést Németország, Olaszország, Japán és Magyarország, Mandzsukuo, tavaly öt évre meghosszabbították s ugyanakkor csatlakozott hozzá Bulgária, Dánia, Finnország, Horvátország, Románia, Szlovákia és a nankingi kormány vezetése alatt álló Kína. Ma majdnem egész Európa élethálá harcban áll a szövettel.

Az egyezmény felbecsülhetetlen jelentőségű meghosszabbítása és kibővítése megpecsételte azt a védelmi szövetséget, amely a bolsevizmusban megnyilatkozó romboló hatalom ellen jött létre. A bolsevizmus és világforradalom-ellenes szövetekezett államok jel-szava és irányelve ma, miként egy évvel ezelőtt is volt: a céltudatos haladás és fejlődés.

Az évfordulóról megemlékezett az egyik német vezető organum is, megállapította, hogy a mostani nagy háború súlypontja változatlanul keleten maradt. Minden északafrikai esemény, bármilyen nagyjelentőségű is legyen, háttérbe szorul az idel nyár hatalmas keleti előretörése mögött, írja a lap, sem Casablanca, sem Oran nem szerzi vissza a bolsevizistának, azt, amit elvesztettek Semmiféle északafrikai harcra e tekintetben nem változtat Európa jövője szempontjából, a döntő keleti helyzetben, Keleten vívják meg az élet-halál harcot, ott dől el majd a földréz sorsáért vívott küzdelem. Ott kerül sor évszázadunk nagy döntésére, állapítja meg a német lap.

A BELPOLITIKA MENETRENDJE

Végetért a költségvetés vitája jön a felhatalmazási vita

Budapest, november 24. A jövő évi költségvetés képviselőházi vitája a pénzügyi tárca költségvetésének letárgyalásával végetért. A költségvetési vita több mint két héten át tartott, pontosabban 118 óras ülést napot vett igénybe.

Szerdán megkezdődik az appropriációs vita, vagyis a költségvetés felhasználásáról a kormányknak nyújtandó felhatalmazásról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Az appropriációs vitánál alkalmuk lesz a képviselőknek a kormány általános politikájának bírálatára és — mint az előző években is történt — ezidén is igen széleskörű vita várható.

Befejezésül Kállay Miklós miniszterelnök válaszol a felszólalásokra és nagy beszédben ismerteti a kormány jövő évi általános politikai programját.

Parlamentari körökben úgy tudják, hogy az appropriációs javaslat letárgyalása után rögtön sor kerül az egyszeri hadkötelezettségi adóról, valamint a hadmentességi válságról szóló törvényjavaslat megvitatására, amelyet a pénzügyminiszter legutóbb a pártban már ismertetett és a párt elfogadott.

Munkásosztalok indultak a bombázott olasz városokba

Róma, november 24. (Stefani). Roma tartomány munkásszolgálatára négy száz munkást mozgósított és különvonaton Genovába utaztak, hogy résztvegyenek az ellenséges légitámadások által elpusztított városnegyedekben az eltakarítás és helyreállítás munkálataiban.

Olaszország nyolc más tartományból szintén többszáz munkás érkezett Genovába. — Lombardia munkásait Milánoban, a piemontiakat pedig Torinoban küldték. Mindezen munkások közül egy sem volt a nemzetvédelmi üzemek alkalmazásában. (MTI)

Súlyos ítélet a hatvan vádlottas kommunista bűnperben

A hatvan vádlottas kommunista bűnperben hirdetett ítélet a budapesti büntetőtörvényeszközötőstanácsa. A törvényeszközötőtanács elnökének mondotta ki Neubauer Béla kereskedősegédet és Rudas István pékségédet az állami és társadalmi rend erőszakos felrogatására irányuló bűntettben és ezért Neubapert 2 évi és 2 hónapi, Rudast pedig 3 évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Vádlott társak közül államfelforgatásra irányuló vétség miatt Kovács János szerelő 2 és fél évi, Fleck Jenő pipercikk-készítő másfél évi, Braun Éva magántisztviselő 6 hónapi, Tisza József gyárimunkás 1 évi, Tisza Józsefné gyárimunkás 6 hónapi, Kohn Ibolya magántisztviselő 3 hónapi, Feldmann Sándorné háztartásbeli 6 hónapi és Feldmann Sándor villanyszerelő

1 évi fogházbűn etést kapott.

Elítélte ezenkívül az ötötanács ugyancsak államfelforgatásra irányuló vétség miatt Wieser Márton asztalossegédet 5 hónapi, Ötvös Géza magántisztviselőt 10 hónapi, Muhari Mihály vasöntőt 8 hónapi, Lőrinczi Augustus gyárimunkásnőt 1 hónapi, Lengyel Klárát 10 hónapi, Kúthreiber János gépmunkást 6 hónapi, Hevesi Károly géplakatos 1 hónapi, dr. Jahn Ferenc orvost 9 hónapi, Oláh Sándorné gyárimunkásnőt 4 hónapi, Dravucz István asztalossegédet 10 hónapi és Elek László műszerész 8 hónapi fogházra. Több vádlott kisebb fogházbűntetést kapott, mintegy 20 vádlottnak ügyét pedig, akik nem jelentek meg a tárgyaláson, az ötötanács elküldöftette.

Ítélethírdetés előtt megszökött az egyik vádlott

Mialatt az ötötanács elben az ügyben határozathozatalra vonul vissza, a szűnetben a leg súlyosabban elítélt Rudas István

megszökött. A bíróság a szökést megállapította, elfogatóparancsot adott ki ellene és elrendelte azonnali letartóztatását.

Finn-ugor névrokonsági ünnepély Helsinkiben

Helsinki, nov. 24. A helsinki egyetem dísztermében megtartott finn-ugor névrokonsági ünnepélyen jelen volt Rytli köztársasági elnök, Hakkile, a képviselőház elnöke, Kukkonen közoktatásügyi miniszter és sok más előkelő közéleti személyiség. Sonjaevru egyetem tanár magyaryelvű köztüntőjében külön is kiemelte a közös arcononon harcoló magyar testvéremzetet.

Haavio dr. egyetemi magántanár ünnepi beszédében a testvé-

népek felé irányuló nagyméretű tudományos kutatómunka jelentőségét hangsúlyozta. Kukkonen közoktatásügyi miniszter a megjelent vendégeket üdvözölte. Fazekas magya, lektor Magyarországi üdvözletét tolmácsolta.

Szombaton este a finn rádió közvetítette Hakkile képviselőházi elnöknek Magyarországhoz intézett üdvözítő beszédét. A névrokonsági napon a finn városok középületei és magánházait is fellebogózták.

Időszerű kis lexikon

Laval Pierre ha nem állana az események középpontjában, akkor is Franciaország egyik legérdekesebb politikai személyisége lenne. 1884-ben született. Ügyvéd, a világháború alatt a szocialista párt balszárnyán erős antibolsevista propagandát folytat, 1931-ben miniszterelnök s a németek iránti engedékenységet hirdeti. Ebben az évben Briandnal Berlinben is jár. A francia sors drámai fordulatainak csúcspontján mindig ő lép előtérbe. Így 1934-ben ő segíti Doumergue elnököt hatalomra a véres utcai zavargások után. Két évig mi-

niszterelnök. 1935 januárjában megkötö a francia—olasz egyezményt. 1940 nyarán Franciaország katonai összeomlása után ő indítja el a harmadik köztársaság felszámolását. Pétain-nel együtt működik, de később ellentétek merülnek fel köztük. Pétain örözetbe vételi, majd később német közbelépésre kiszabadul s Párisba megy. Itt a németekkel való feltétlen együttműködést hirdeti. 1941 júniusában merényletet követnek el ellene, sérülést szenved, de felépül. Még egyet róla: állandóan fehér nyakkendőben jár. A fehér nyakkendő szülőföldjén a kelta Auvergne-ben a szénkereskedők vasárnapi ruhájának dísz-

NŐI
téli kabát
bunda
FÉRFI
kalap, divatáru
most is jó

MAGOLCSA
NAGY MIHALY
-nál

Szerda este: **Simonyi öbester.**
Csütörtökön este: **Simonyi öbester.**

Pénteken este: **Párisi express.**

**Rádióközvetítés
a Csokonai színházból**

Kedden este ünnepi fénybe borult a Csokonai Színház nézőtere. Három évi szünet után ismét helyszíni közvetítés volt a debreceni színházról. Belezna Unger István társulatának nagyszerű művészi teljesítményén át kapott ízfölt a rádió közönsége arról az értékes kulturmunkáról, melyet az ismét önállóvá lett debreceni színház vezetői kifejtenek.

Sarudi Kálmán és Losonczy József pompás, izés, az utóbbi idők zenés darabjainál jóval tartalmasabb operettjének a „Simonyi öbester”-nek kiválasztásáért őszinte elismerést érdemel Unger István direktor, de elismerést érdemel, mint a darab rendezője és Simonyi öbester alakjának színpadravivője is.

A rádió részéről már hétfőn megkezdett Debrecenben Lőrinczy Gyula főmérnök, Cserés Miklós lektor, Ballagi Károly technikus és Latter Gitta, aki szellemes elvezetés konferánsszal tette tejjé a közvetítést. A földszinti sárokpályában szereltek fel a készüléket, a színpadon mikrofon mögött játszottak a színészek. Nagyszerűen, színesen gördültek a jelenetek, szárnyaltak gyöngyöztek a szebbnél-szebb melódiák.

Egy színházi előadás rádióközvetítésénél nemcsak a színészek szerepelnek, hanem szerepel maga a közönség is, amely a kezet megadja tapsaival, felviharoz kacajával, az elragadtatás zsidongásával az előadásnak. — Megállapíthatjuk, hogy a keddi rádióközvetítésnél nemcsak a Csokonai Színház művészei, hanem a közönség is kitűnően szerepelt. A rádióhallgató egy lelkes, nagyszerűen reagáló, hálás és színházértő publikumról kapott képet a rádióban.

Már, aki hallhatta... Mert bizony gyengébb gépeken az ismert okból sokan nem tudták venni ezt a mindentekintetben kifogástalan, elsőrangú előadást. Kár, mert ritkán sikerül ilyen tökéletes, zavartalan hatású, szórakoztató előadást kifogni, amelyikben maga a darab is, a szereplők játéka is kitűnően érvényesült rádióelőadásban.

Külsőségeiben is szép este volt. Félházi ház, az utolsó pótsték is kiadva.

A „Simonyi öbester” című darabhoz a női szereplők részére az összes esküvői és fejfedők az „Erzsó” kalapszalomban készültek.

Csokonai Színház

Szerdán este C) bérletben a rádióban nagy sikerrel közvetített

Simonyi öbester

Káprázatos kiállítás, ragyogó együttes, romantikus szöveg, remek muzsika! A címszerepben: **B. Unger István!**

Tánciskolák

* Havancsák, volt Garai táncnagyságában minden szerdán, szombaton, vasárnap ösztánc.

— Olaszországban miniszteri rendelettel felemelték az olasz dohányjüvedék cikkeinek árát. Az árak emelkedése tíz és ötven százalék között mozog. Az ár-emelés a külföldi cigarettákra is kiterjed.

8-10 évi fegyházra ítélte a bíróság a gyermekkínzó házaspárt

A budapesti büntetőtörvényszék tegnap vonta felelősségre Zveig Andor Vince 25 éves egyént és a vele közös háztartásban élő Szalay Józsefné született Feuerstein (Földvári) Szerénát.

A vadházasságban élő pár bestiális kegyetlenséggel kizozta és ütötte Zveig Andor négy és fél éves kisleánykáját, úgyhogy az a kórházban meghalt.

A gyermek egyideig menhelyen volt, de az év januárjában kivették és ettől kezdve pokol volt az élete. Éhezettették, szíjjal, korbáccsal, vonalzóval állandóan ütötték-verték, kínozták, nekivágták a lútoroknak. Május 31-én a kisleány a kórházról rosszul lett, elájult, kórházba kellett vinni és ott anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

Kelet-Azsiáról tartott előadást dr. Milleker Rezső egyetemi tanár

Kedden délután 6-kor a Déri-múzeum előadótermében Kelet-Azsiáról tartott elvezetéses egyórás előadást dr. Milleker Rezső egyetemi tanár. Előadásában képeket is mutatott be a jellegzetes kínai és japán tájakról.

Rámutatott előadásában arra, hogy a nagy Kelet-Azsia két hatalmas népe, a kínai és a japán európai szemnek igen sok szempontból nagyon érdekes. A 4000 éves kínai nép történelme a fejlődés szakadatlan láncolata. Kína 450 millió nép, óriási területen, de a kiesiny japán az erősebb és olyan birodalmat épít ki, melyhez fogható nemigen ismer a történelem.

Kína ismertetésénél rámutatott arra, hogy a kínai család élet alapja a férfi és az ós, nem mint Európában a férfi és a nő egyenjogúságán alapuló meleg, bensőséges élet. Az Amerikába vándorolt kínaiak ezreit, ha ott meghaltak, visszazárálták és az ósi földön az ósök mellé temették el, hogy sírján emlékezzék áldozhassanak. A leánygyermeket annyira kevésbe vették, hogy nem is olyan régen a folyókba dobálták a leánygyermeket. A kínai békés természetű, a japán harcias és igen kifejlesztett benne a közzért, az ideálókért való harcolási készség, az egyén teljes háttérbe szorítása, elnyomása. Ezért érthető, hogy a japán katona a biztos halálba megy. Feláldozza magát és gépével rázuhan az ellenséges hadihajóra, hogy azt elpusztítsa. A japán katona hiszi, hogy így boldogabb lesz és ezért a hitéért csak irigyelni lehet. Az európai felfogás ezzel szemben az, hogy tiszteljem ugyan a közérdekeket, de ha akad néhány kiló „fekele liszt”, hát igyekszem megkaparintani.

Elmondotta a tudós előadó, hogy az óriási Kína szervezeten és ennek tudható be, hogy jelenleg is 18 millió kínaira vár a biztos éhenhalás. Kínában nem használják a lovat, ökröt, tehenet teherhordásra, nem is ismerik, csak a malacot és csirkét. Az ember ott az igavonó, mert nagyon sok van belőle. Értéke alig van a munkának, de az embert megbecsülik azért. Európában ezzel szemben az embert nem becsülik, de a munkáját megfizetik.

Nagy vonásokban szólt a tudós előadó Kína és Japán földrajzáról, népének életéről, építészetről. A közönség igen hálásan fogadta az értékes előadást.

— Az oslói színházak előadásai tüzelőanyaghiány miatt szünetelnek. Mérélegelik az iskolák bejárásának gondolatát is.

A boncolás megállapította, hogy a gyermek halálát nemcsak a 33 külsérelmi nyomon megállapítható ütélegés, hanem az embertelen éheztetés is okozta.

A vádlottak, valamint a tanúk kihallgatása után az ügyész tartotta meg vádbeszédét, rámutatva, hogy a kisleánytól bestiális bánásmóddal meg akarták szabadulni és hiányzott a vádlatból az emberiség legesekélyebb mértéke is.

A törvényszék bűnösnek mondta ki a két vádlottat halál okozó súlyos testisértés büntetésben és ezért Szalay Józsefné nyolcévi fegyházra, Zveig Andor Vincét pedig tízévi fegyházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Kodály gyökeresen magyar értékekkel állt elő

Nyakas László előadása a Gönczy Egyesületben

Kodály Zoltánról, a világhírű magyar zeneszerzőről és népdalgyűjtőről hallott nagyszerű előadást a tanítók Gönczy egyesületének összejövetelén a hallgatóság.

Az összejövetelt Ráthonyi Lajos igazgatótanító nyitotta meg. Abban, hogy a magyar dal eljuttat ahhoz a megbecsüléshez, amely méltán meg is illeli, a legnagyobb érdem Kodály Zoltánt illeti — mondotta.

Nyakas László tartott ezután elvezetéses előadást a jelenkor, az egyik legnagyobb muzsikusról.

— A tudatalatti magyarság első talpköve a magyar nyelv, a második talpköve pedig a magyar zene — kezdte előadását. Aztán végigvezette hallgatóit azon a csodálatosan szép, bár küzdelmes úton, melyet Kodály Zoltán 1905-től a mai napokig végig járt. Az ősi magyar népdalok felkutatását Bartókkal együtt 1905-ben kezdték meg, felfedezve azt az igazságot, hogy zenei multunkban az ősi Kelet, világhoz kell visszatérni s ha újat akarunk alkotni, a forrást mindig a régi-ből, az eredetiből kell vennünk.

Az előadó rámutatott arra, hogy Kodály Zoltán nemcsak mint népdalgyűjtő emelkedik ki magasan a magyar zene világában, hanem súlyos egyéniség népdal nélkül is. Klasszikus értékű munkái mindenkit meggyőzhetnek erről.

— Kodály legfőbb érdeme az, hogy gyökeresen magyar, de egyúttal európai színvonalú értékekkel állt elő. Mondanivalója nemzeti, amellyel forrón egyént és európai is. Zenéjére nem mondhatjuk azt, hogy »magyaros, hanem izig-vérig magyar. Kodály arra törekedett és törekszik, hogy a magyar zene egyéforrassa a különböző társadalmi osztályokat. Nemcsak az értelmi, de az érzelmi egységet is meg akarta és akarja teremteni.

Ne hagyjuk a pénzt a földben!

Az igazán magyar lélek csak boldog meglalálással fogadhatja az ő muzsikáját.

Az előadást Nyakas László hanglemezekkel kísérte, ami szintén nagy tetszést váltott ki.

Az előadásához Németh Bertalan, Ujvárosi Vilmos tanítók, Lakatos Tibor tanítóképzős és Futó Zoltán igazgató szoltak hozzá. Az összejövetelt Ráthonyi Lajos zárószavaival ért véget.

Harc az „is” körül

Néhány nappal ezelőtt olyan „hadijelentések” jelentek meg a „Magyar Nemzet” hasábjain, melyek nem Marokkóról, Algírról, vagy Tuniszról, sőt nem is Sztaalingrádról adtak hírt, hanem az is-ről, az is helyzetéről, jobban mondva helyéről.

Egymás után vonultak fel a harcoló felek és vagdalkoztak szófegyverekkel, hogy hol is van az is-nek a helye, a feltételes megengedő mellékmondatban megállhat-e bátran az is az ige előtt, vagy köteles szerényen az ige mögé vonulni?

A harcot tulajdonképp Harsányi Zsolt robbantotta ki, nem a regényíró, hanem a színházigazgató Ráparancsolt ugyanis a Vigszínház egyik művésznőjére a főpróbá folyamán, hogy ne merjen ilyen mondatokat kiejteni a száján: „Ha rossz is voltál hozzá, ha meg is kínoztál, én szeretlek”. A Vigszínház nem azért a magyar nyelv bástyája és fellegvára, hogy abban ilyen magyartalan mondatok elhangozhassanak; a színésznő, aki szerepe szövegére hivatkozott, kénytelen volt a fenti mondatokat ilyen formában megtanulni és szavalni.

„Ha rossz voltál is hozzá, ha megkínóztál is én szeretlek”. Harsányi Zsolt ezt a nyelv diktatóri parancsot a színházban könnyen végrehajthatta, mert a vallásháborúk ismert mondását követve „cuius regio, eius religio”, kimondhatta, érvényesíthette ezt a tételt: „cuius theatrum, eius grammatica”. Harsányi Zsolt azonban nem érte be a színház területével, hanem kiállt a nyilvánosság elé és a Magyar Nemzet-ben is (1942. XI. 17.) hirdette, hogy csak az beszélni helyesen magyarul, aki a megengedő mellékmondatban oda teszi az is-t, ahová ő tette a társulata művésznőjével; ezt így követeli a helyes magyarság, illetőleg az ő csalhatatlan nyelvézéke.

De ezzel a csalhatatlannak hirdetett nyelvézékekkel tények állanak szemben, tények, melyeket a magyar nyelv bűvárai: Simonyi Zsigmond, Kelemen Béla, Molny Béla stb a múlt legnagyobb és a jelen legjobb íróiból Pázmányból és Zrínyiből, Árvayból és Gyulaiból, Tóth Bélából állítottak össze nem is szólva az erdélyi és dunántúli nyelvjáróokról. E tények pedig azt bizonyítják, hogy a megengedő mellékmondatban kétféle szörend használatos, egy régebbi, mely az is-t az ige mögé teszi s egy újabb Kelemen Béla „jó magyarsága” szerint (1906), egy általánosabb, mely az is-t az ige előtt és az ige közé iktatja.

A kétféle szörend jogosultsága tehát már két évtizedek óta meg van állapítva s az Akadémia által jutalmazott művekben is elismerte. Az egyiket a másik miatt tiltani átok alá vetni legalább is olyan elfogultság s szűkeklőség, mint az apát arra kényszeríteni, hogy Zoltán nevű fiát Zsoltnak nevezze.

K. A.

Villamos és szekér karambolja a Kassa-úton

A Kassa út és Sámsoni út kereszteződésénél szerencsés kimenetelű karambol történt tegnap este hét óra tájban.

Pozsonyi János 50 éves fuvaros, Szeremley utca 28. sz. alatti lakos egylovas szekerevel ráhajtott a villamos sínre, nem véve észre, hogy a villamos közeledik. annak dacára, hogy a kocsivezelő többször csengetett. Hogy nagyobb baj nem történt, a villamosvezető éberségének köszönhető, aki, mikor látta, hogy Pozsonyi a csengetés dacára ráhajl a sínre, azonnal fékezett. Így

Akinek a vérnyomása magas és szívritmuskódása rendetlen, úgy érhet el erőlködés nélkül melege ó könnyű székelést, ha reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserű vizet iszik. Kérdezze meg orvosát!

sem tudta teljesen elkerülni az összeütközést, a szekér nekivágódott a villamos elejének és az erős ütődéstől Pozsonyi lezuhant fején és karján szenvedett sérülést. A mentők a sebészeti klinikára szállították. Állapota nem súlyos.

A közönség szava

Miért Szoboszlón és miért nem Debreczenben is?

Tisztelt Szerkesztő Úr! Nebezen vártam a Debreczen keddi számát, mert gondoltam, hogy ami a vasárnapi számban nem fért meg, az a keddiiben benne lesz. A vasárnapi közlés szerint nem szólva Balmazújvárosról, a szomszéd ügyes Szoboszlón lóvászár lóvásárt ér, ahol a legkülönbözőbb célra való lovak eladhatók.

Miért kell a debreceni polgárnak, a szoboszlói lovashajdúk városába menni már nemcsak éli fürdőzésre, hanem lovat eladni is?

Kíváncsian várja a felvilágosítást: **Ondódi.**

KÖNYV

RÓNAY GYÖRGY: CIRKUSZ

A Baumgarten-díjas kitűnő szerző egyike a fiatal írógárda legígényesebb tagjainak. Új regényének, a „Cirkusz”-nak főhőse nem egy személy, hanem egy egész vándorcirkusz. A történet színhelye az alföldi faluváros. Az író mesteri tollal rajzolja meg a kisváros érdekes, jellegzetes alakjait, ugyanakkor, amikor gondolatokban gazdag, érdekes formájú, ötletes tartalmú regényt ad, egyidejűleg szatírárt is a regényről. Szélemessége megnevetett, mesészővése szórakoztat, izgalmas párbeszédei magukkal ragadnak. A kitűnő regény a Franklin-társulat kiadásában jelent meg.

KAFFKA MARGIT: SZINEK ÉS ÉVEK, MÁRIA ÉVEL.

Kafka Margit a huszadik század legizmosabb tehetségű nőírójának két legművészebb, legjelentékenyebb alkotása, életének főműve a **Szinek és évek** és **Mária ével**. Három évtizeddel ezelőtt hatalmas sikert ért el. Az eltelt idő alatt semmit sem fakult. Egy asszony élete vonul el a cselekményben, a hősnő sorsa azonban kiszélesedik az első világháború előtti magyar középosztály, a vidéki úrcsaládok krónikájává. — Drámai elevenség, lenyűgöző költészet, az ábrázolásnak dús és színes részletezése jellemzi úgy ezt a regényt, mint a **Mária ével** a világháborúban eltévedt nő életének történetét. Olyan mélyben jár a női léleknek az író alkotásában, ahol feltárnak az összes titkok, lelepleződnék az élet valóságai. A két regényt tartalmazó kötet a Franklin-társulat kiadása.

APULEIUS: AZ ARANYSZAMÁR

Az egyetlen reánk maradt latin regényből, Apuleius klasszikus szépségű művéből, az antik élet minden hübjos szépsége az olvasó elé tárul. Az **Aranyszamár** az olvások kíváncsi nyugtalan és titkokat fessegető ember tragikomédiája. Lucius, a regény hőse madárrá szeretne változni, de végzetes tévedés következtében számárrá változik. Ez az emberi értelmű számár a mulatságos kalandok egész során megy keresztül, míg ismét visszaváltozik emberre. Révay József méltó fordításában teljesen érvényre jut a barokk-izlésű, ragyogóan szellemes stílus. A Franklin-társulat ezen kiadványával egy az ókori által méltatlanul elfelejtett klasszikus író művével, szerez gyönyörűséget a közönségnek.

Az önálló debreceni egyházmegye szükségességéről tárgyalt a csapókerti református egyházrész tanácsulása

A csapókerti konferencia előkészítése

A csapókerti református egyházrész dr. Dancsházy Sándor lelképásztornak elnöklésével tanácsulást tartott, amelyen a tanács tagjai nagy számban jelentek meg.

Dr. Dancsházy Sándor lelképásztornak bibliaolvasás után szívből jövő imát mondott, majd a munkaprogramot terjesztette elő. A lehetőség szerint minden egyházi és szeretetmunkából kivesszük részüket a csapókertiek. Az istentiszteleteken kívül továbbra is nagy buzgalommal működnek a bibliai körök, az asszonykör, a leánykör, folyik a KIE-munka, a cserkészmunka, résztvesznek a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség összejövetelein. A szegénységélyezést a lehetőségekhez képest a legnagyobb körültekintéssel és segíteni akarással oldják meg.

Az 1943. évi költségvetést Ujvárosi Vilmos tanító terjesztette elő. A költségvetés a régi, szűk keretek között, 1600 pengő körül mozog.

A költségvetéshez dr. Dancsházy Sándor lelképásztornak szólott hozzá. Megjegyezte, hogy addig szó sem lehet nagybörényű munkákról, amíg meg nem alakul az önálló debreceni egyházmegye. A Csapókertben 6-7000 református lélek van, a költségvetésnek nem tiszta, de százszor nagyobbak kellene lenni. Erre azonban csak az önálló egyházzal való nyilvántartás után lehet számítani. Elérkezett az idő, — mondotta, — hogy a magunk lábán járhasunk és egyházi életünkben is nagykorúakká váljunk. Ha Budapesten és Kolozsváron olyan nagyszűrtű bevált az új rendszer, kétségtelen, hogy nálunk is hasznos és értékes változásokot fog hozni.

Ezután a Kollégium felségelvezéséről tárgyalt a tanácsulés. Dr. Dancsházy Sándor elmondta, hogy a püspök úr minden lehető alkalmammal foglalkozik ezzel az égetően fontos kérdéssel. Komoly bajok vannak a Kollégium körül, s az eddig összegyűjtött pénzkorántsem elég ahhoz, hogy a Kollégium öst, szent hivatását betölthesse. Minden igazi reformátusnak, — a debreceni reformátusnak pedig különösen — szívügyének kell tekintenie a Kollégium felségelését. A nagyon szegény Csapókert még a maga elhagyott voltában is lelkesedéssel és örömmel vesz részt a szép és nemes gyűjtőmunkában. A mai nehéz viszonyok természetesen kevés lehetőséget mutatnak a segítségre, de minden erejükkel azon lesznek, hogy megtalálják annak módját. Tervebe vették egy ünnepély megrendezését, melynek összes jövedelmét a kollégiumi akcióra fordítanák.

A csapókerti orgonahány ügyében is többen szóltak emelek. Ujvárosi Vilmos hangoztatta, hogy az orgonát egészen biztosan megkapják, mert ilyen fontos kérdésnél az anyagi akadályokat feltétlenül leküzdik. Most az anyaghiány miatt húzódik a dolog.

Végül a hét végén, november 27. és 29-én megrendezendő egyházi konferencia részleteit tárgyalta meg a tanácsulés. A tagok mindnyájan kész örömmel és lelkesedéssel ajánlották fel segítségüket. A vidéki meghívott vendégeket a tanács tagjai helyezik el.

A tanácsulés dr. Dancsházy Sándor lelképásztornak imájával ért véget.

Egyévi fogházra ítélték a ruthén földművest, mert emléktáblát készített a szicsgárdistáknak

A huszti vár ormára került ukrán löhögő ügye a debreceni ítéltanács előtt

A debreceni kir. törvényszék öttagú különváncsa Jeney Sándor kir. törvényszéki elnök elnöksége mellett tárgyalt Huszton Severa András és társai bűnügyét.

A debreceni kir. törvényszék fogházában más ügyben elzárva tartóztatásban levő vádlottakat szuronyos fogházrökök vezették elő a főtárgyalásra, ahol a nyomozás adataival teljesen összhangban álló részletes beismerő vallomásuk során előadták, hogy Severa András a távollevő Banduszyák Demeter reábirására az Obrucsár-László lakásán Kriska Pál által elkészített és ukrán feliratú emléktáblát, amelynek szövege „Az ukrán gondolat harcosainak, 1939 március 15-én volt, egy 440 cm. magas, saját maga által ácsolt fakeresztre rászögezte s ezt a keresztest 1941 március 14-én éjjel Felsőveresmar közszög hájárának azon a pontján, ahol a honvédsapatok a fegyveresen ellenálló Szicsgárdisták ellenállását megtörték, felállította s arra egy ukrán színekkel díszített koszorút is helyezték.

Kriska Pál, Csohanin Mihály és Obrucsár László pedig a Romanecz János lakásán elkészített ukrán zászlót 1941 március 15-re virradó éjjel a huszti vár ormán lobogó magyar nemzeti színű zászló helyére felerősítették, a magyar zászlót pedig onnan levették és az erdő bokraiban elrejtették.

A debreceni kir. törvényszék öttagú különváncsa majdnem egész délelött tartó főtárgyaláson a vádlottak beismerő vallomása és a kihallgatott tanúk vallomásai alapján bűnösöknek mondta ki a vádlottakat és pedig Severa András vádlottat egyrendbeli, Obrucsár László és Kriska Pál vádlottakat két-kétrendbeli, Csohanin Mihály vádlottat kétrendbeli, Romanecz Jánost egyrendbeli, az állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányuló izgatás vétségében s ezért Severa András és Csohanin Mihályt egyévi, Obrucsár László és Kriska Pál vádlottakat fejenként egyévi és hathónapi, Romanecz

DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. XI. 25.

Jánost pedig háromhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A távollevő Banduszyák Demeterrel szemben a főtárgyalást elkönyöztette a kir. törvényszék.

A kenyérfejadag legújabb megállapítása

A kir. közellátásügyi miniszter úrnak a Budapesti Közlöny november hó 21-ik számában megjelent rendelete szerint 1942. évi november hó 30-ik napjától kezdve a hatósági kenyérjegy ellenében kiszolgáltatható rendszeres kenyérfejadag az ország egész területén naponként és személyenként tizenhat deka.

A nehéz testi munkások napi harmincöt dekas és a könnyű testi munkások napi tizenöt dekas kenyérpótdagja továbbra is változatlanul teljes mennyiségben kiszolgáltatható.

Ugyancsak változatlan a rendőrelgényesség számára megállapított kenyérpótdag is.

Azok, akik a kenyérfejadagot kenyérlisztként kívánják beszerezni, egy-egy kétnapos kenyérgyűjtésük ellenében ugyan csak november hó 30-ik napjától kezdve huszonegy deka kenyérlisztként vásárolhatnak. Figyelmeztetem a fűszerkereskedőket, hogy az 540. és a következő számú kétnapos kenyérgyűjtésükre már csak 21 deka kenyérlisztként szolgáltathatnak ki.

A vendéglátó ipari üzemekben a kenyérváltójegy egy-egy szelvényére a jelzett időponttól kezdve a szelvényen feltüntetett mennyiségtől függetlenül négy deka kenyéret szabad kiszolgáltathatni.

A havi nulláslisztfiadag továbbra is változatlanul 160 (egyszázhatvan) deka, azonban a múlt héten kibocsátott rendelkezés szerint ennek felét kenyérlisztként kell kiszolgáltathatni. Ehhez képest a hatósági finomlisztjegy 610, 612 és 614 számú szelvényére negyven deka nulláslisztként, vagy negyven deka szárazlétszát, vagy husz deka rizst lehet kiszolgáltathatni. A 611, 613 és 615 számú finomlisztjelvényre pedig kizárólag 40 deka kenyérlisztként szabad kiszolgáltathatni.

Azokra a finomlisztjelvényekre, melyekre kenyérlisztként kell kiszolgáltathatni, sem szárazlétszát, sem rizskását nem szabad kiadni.

Az 1942. évi november hó 29-ig érvényes és beváltott kenyérgyűjtésűekkel a sütőiparosok, úgyszintén az eddig az időpontig beváltott kenyérváltójegyekkel a vendéglátóipari üzemek legkésőbb december hó 2-ig kötelesek a Közlemezési Ügyosztálynál elszámolni.

Az elszámolás rendje a következő:

November hó 30-án, hétfőn délelött a sütőüzemek, délután a vendéglátóiparosok.

December hó 1-én, kedden délelött az összes kereskedők kényérrrel számolnak és pedig délelött a kereskedők első fele (A-K-ig), délután a második fele (L-Z) számol.

December hó 2-án, szerdán délelött a kereskedők első fele (A-K-ig) minlenik fajta lisztkel, szerdán délután a kereskedők második fele (L-Z-ig) a kenyérgyűjtésre kiadott kenyérlisztkel számolnak el.

Petroleum és szappanelszámolás december hó 4-én és 5-én.

Polgármester.

— 4000 holdon természetek Budapestén konyhakerli növényét a jövő évben. Fokozottabb mértékben kiépítik a vitaminkert-akciót. A budapesti kertek és üres telkek megművelésének dolgában most fontos rendelet készült. Az idén 400 hold területet ültettek be és több mint 3000 mázsa konyhakerli növényét természetek.

Ma tartja

a református egyházkerület közgyűlését

Délben 12 órakor diakonissza szentelés a Kistemplomban — Tegnap egyházkerületi bírósági üléseket és esperesi-gondnoki értekezletet tartottak

Az egyházkerület közgyűlését megelőző napon, tehát tegnap már megkezdődtek az előzetes tanácskozások. Így elsősorban délután 3 órakor esperesi és gondnoki értekezletet tartottak a Kollégium kistanácstermében.

Az egyházkerületi bíróságok már kedden reggel megkezdtek üléseiket, az eléjük kerülő ügyekben tárgyaltak.

Az egyházkerületi közgyűlést ma, szerdán reggel 9 órakor kezdik a városháza dísztermében Dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklésével. A tanácskozások 12 óráig tartanak, akkor félbeszakítják és a közgyűlés tagjai a Kistemplomba vonulnak, ahol diakonissza szentelési ünnepély lesz.

Az egyházkerületi közgyűlés már korán, délután 3 órakor — tehát egy órával előbb, mint más-

kor szokta — megkezdte tanácskozásait, de már nem a város házában, hanem a Kálvin tér 17 sz. alatt, az egyház tanácstermében. Este félnyolcig marad együtt a közgyűlés, akkor félbeszakítják a tárgyalásokat, hogy nyolc órára sötétben maradjon a terem amely nem lehet jól elsötétíteni mivel igen nagyok az ablakai.

Csütörtökön reggel korán, már 8 órakor ülésre gyűlnek össze az egyházkerületi tanács tagjai a püspöki hivatalban, ahol néhány nyugdíjazási kérelem felett határoznak. A Kollégium intéző tanácsa pedig negyed kilenckor tart ülést szintén a püspöki hivatalban. Amint ezek az előzetes tanácskozások véget érnek, folytatják az egyházkerületi közgyűlés ügyeinek megvitatását az egyház presbiteri tanácstermében.

Nem politikai bűntény, hanem rablógyilkosság történt Budapesten

Elfogták a gyilkost ki áldozata vérével írt

Budapesten a Csengery-utca 3. számú ház pincehelyiségében levő műhelyében haldokolva találták Fekecs János idős cipésmestert... Valaki kemény tárgyval fejbeverhette, majd fojtogatták, végül késsel, vagy hasonló hegyes szerszámmal tizenegyszer beléje szúrtak.

Fekecsét a Rókus-kórházba vitték, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt a kórházi ágyon.

A rendőrség a vérral borított falú és padlójú cipésműhelyben helyszíni szemlét tartott. A padlón hosszú vasreszelőt találtak, alvadt vér árulja el, hogy ezzel üthették fejbe először a cipésmestert. A háromlábú szék mellett véres dikies hevert, melytől valószínűleg a halálos szúrást kapta Fekecs János, aki valószínűleg már az ütéstől ekabult. A gyilkos, amikor összeszúrkalta, valószínűleg felkapta és bevitte a másik helyiségbe... Az utat mindennütt vér jelezte...

A bizottság a belső pincében, melyet Fekecs lakásának használt, az asztalon kartonlapot talált, melyet rajzszegekkel erősített oda. Kusza sorokban áldozata vérével írt a kartonra betűket a tettes:

„Azért vertem agyon, mert hazáruoló! És én jöttem a cipőmért és velem politizált és az országot szidta... El nem loptam semmit, csak a cipőmet vittem el!”

Ebből a felírásból arra következtettek, hogy politikai in-

dulatból, vita hevében, vagy bosszúból ölték meg az öreg cipésmestert. A környékeliek csak annyit tudtak Fekecs Jánosról, hogy szeretett politizálni, két szendővel ezelőtt pedig beiratkozott a szociáldemokrata pártba.

A Csengery utcai ház viceházmestere elmondotta, hogy Fekecsét előző este látta két férffival egyik kocsmában. Az egyik férffire jól emlékszik, Jerics Ferencnek hívják, 24 éves bórdíszműves. A segédhízelővel látta, amikor a pincelakásba is együtt mentek. Jerics a lakásán nem találták, de ott összehasonlították egy írást a gyilkosság helyén talált sorokkal s megállapították, hogy a két írás egyezik.

A délutáni órákban fordulat és teljes eredmény állott be a nyomozásban, amiről a következő budapesti jelentés számol be:

A Csengery utcai gyilkost, aki hegyesfokú kalapáccsal agyonverte Fekecs János 69 éves cipésmestert, elfogták Jerics Ferenc 24 éves bórdíszműves segéd személyében.

Bevallotta, hogy rablógyilkosságot követett el, mert a tett után magához vette Fekecs pénzárcaját, amelyben 420 pengő volt. Ezt a tárcát Völgyi Math József fodrászsegédnek adta át megőrzés végett, aki azonban még elfogatása előtt bevitte a rendőrségre.

A politikai hátteret a gyilkos maga találta ki.

Kéthónapi fogházra és 14.916 pengő pénzbüntetésre ítélték egy tűzköcsempészt

A debreceni törvényszéken most vonták kérdőre Rekettyés János napszámost, aki szacharin és tűzköcsempészesével foglalkozott és nagyobb mennyiséget találtak nála az elfogatásakor. Vádolták azzal is, hogy cigarettapapírt hozott forgalomba. A tárgyaláson a vádat bizonyították és a bíróság bűnösnek mondta ki a jövendőki kihágásban Rekettyés Jánost és elítélte kéthónapi fogházra és kötelezte 14.916 pengő megfizetésére.

A dohányjövendőki kihágások száma is emelkedik és valószínűleg a dohánypajták dezsmálására vagy a dohányföldiken történő tolvajlások során össze gyűjtött dohányokat árusítják most. Oláh Károly konvári

földművest a szüzdohány árusítása miatt 600 pengő pénzbüntetésre ítélték el.

— Pályázatot hirdetek az Országos Dohánytermesztési Kísérleti Intézetnél megüresedő gyors és gépirónói állásra. Pályázhatnak gyors- és géprásban kellő gyakorlattal bíró, legalább 4 középiskolát végzett, keresztny származású, magyar állampolgársággal bíró egyének. Javadalmazás 126.50 P és a villamosbérlet úgy a pallagi, mint a városi vonalra. Jelentkezők sajátkezűleg írt kérvényeiket a leg-sürgősebben adják be az intézet címére (Pallag-pusztá), személyes jelentkezés esetén folyó hó 27-én, pénteken nyújtják be. Intézetvezetőség.

Uridivat különlegességek
Kitűnő pullóverek és hósapkák
Feltűnő szép és jó szövetek

KISS uridivat és úriszabóság
Piac utca 16. (Alföldi palota)

HIREK

DOLGOZZ, ASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, november 21-én reggel 8 órától, november 23-án reggel 8 óráig: „Aranyangyal” Plac u. 50., telefon: 24-53. — „Reménység” Csapó u. 22., telefon: 14-21. sz. „Isteni Gondviselés” Petőfi-tér 4., Teleki u. sarok, telefon: 32-81. „Asas” Hatvan u. 66., telefon: 11-93. szám.

Csütörtökön reggel kezdődik a háromnapos ízgatói tanfolyam

Kiss József tankerületi királyi igazgató a tankerülete igazgató és szakfelügyelői részére háromnapos tanfolyamot rendezet Debrecenben. Erre a tanfolyamra eljönnek a tankerület összes igazgatói közep, középfokú és szakiskolák tanulmányi felügyelői. Igen népes lesz tehát a tanfolyam, mely első sorban időszaki kérdéseket tárgyal kiváló előadók előadásában. A háromnapos tanfolyam előadói mellett igen értékes bemutató tanítások is alkalmat adnak a különféle iskolatípusok vezetőinek és tanulmányi felügyelőinek nemcsak az összehasonlításra, de arra is, hogy a legkötőbb tanárok tanítási módszerét is megismerjék. Ez a három nap újabb bizonyágot szolgáltat arra, hogy a tankerület és annak vezetője, valamint az iskolák igazgatói nem a holt betűk és rendelkezések szerint dolgoznak, hanem mindig a legkorszerűbb időszaki ügyek és kérdések megvitatásával hivatászerűleg foglalkoznak pályájuk és életvívásuk kérdéseivel.

— Szilassy László főispán kedden reggel Budapestre utazott és a közlekedésiügyi miniszteriumban folytatott megbeszéléseket.

— Hajdú vármegye törvényhatósága közgyűlést tart december 15-én, melyen fontos ügyek kerülnek tárgyalásra. December 14-én lesz a gyűlés.

— A török kormány új korlátozásokat rendelt el, a villany- és szénfogyasztás nem mehet túl bizonyos mennyiségen. Újabb hústalan napokat vezettek be.

— A miniszterelnök spanyol kitérítése. A Kormányzó Úr Ó Felmértósága megengedni méltóztatott, hogy Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök a spanyol III. Károly rend nagykeresztjét elfogadhatta és viselhesse.

— Összeesküvést lepleztek le Svédországban. A langmorai gyűjtőtáborban őrizetben tartott angol és orosz politikai internáltak bandákat alakítottak, melyek célul tűzték ki, hogy szökést valósítanak meg, majd egész Svédországban szándékos rongálásokat követnek el. Így akarták Svédországot háborúba sodorni. 26 internáltat Stockholmba vittek, ahol megkötötték kihallgatásukat.

— Előkelő esküvő színhelye lesz szombaton, 28-án a biharmegyei Biharszentes község. A község bírdesura, Lukács Ernő okl. gépészmérnök oltárhoz vezeti Agárdi Irénke okl. állami tanítónőt, Agárdi Miklós ny. csendőrhadnagy leányát, Debrecenből.

— A kistéplomi egyházközség központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben bibliórát tart, melyre a gyülekezet tagjai szeretettel meghívja az egyházközség vezetője. A bibliórát megelőzően 4 órakor azok, akik a bajtársi szolgálataira jelentkeztek, megbeszélést tartanak. Ugyanakkor lesz a közmunkásokra is.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a pályaudvari nagyhídról a vasúti sínekre vetette magát egy debreceni vízvezeték-szerelő

A pályaudvari nagyhídnak Míkepercsi-út felé vezető részén a kora esti órákban a járőrelők egy izgatott viselkedésű férfira lettek figyelmesek, aki le- és feljárt a hídon, majd meg-megállt a korlát előtt és hosszasan lenézett a mélységbe. Nemsokkal később a pályaudvar épülete felől egy szerelvény robort Nyíregyháza irányába. Az idegesen viselkedő férfi, mikor a mozdony már a híd közelébe ért, hirtelen a korláthoz ugrott és átvetette magát. A járőrelők közül ketten is odaszaladnak, hogy megakadályozzák kétségbeesett tettét, de az életunt akkorra már lezuhant a sínekre. Az ugrás lendülete azonban túlvitte azon a helyen, ahol a vonat elrohogott és a másik sín közé esett, ahol összezuhanó testtel, vértócsában és eszméletlenül terült el.

A megdöbbentő öngyilkossági kísérlet szemtanúi nyomban értesítették a mentőket, akik néhány perc múlva már első segélyben részesítették a fején több sebből vérző férfit majd kiszállították a sebészeti klinikára, ahol megállapították, hogy a zuhanás következtében feje a

sínhez ütődött és koponyaalapilőrést szenvedett, azonoskivül jobbkarja és mindkét lába ellőrött.

A kezelés következtében az életunt férfi, akiről megállapították, hogy Szilágyi István 44 éves vízvezeték-szerelő. Kishegyesi-út 40. szám alatti lakos jobban lett és eszméletre tér. A rendőrségtől dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó szállt ki a klinikára és kihallgatta Szilágyi Istvánt. Az életunt férfi elmondta, hogy régi, gyógyíthatatlan betegsége miatt kísérelt meg öngyilkosságot. Több mint tíz éve súlyos betegség érte, fejé megsérült, szívbetegsége is kapott és betegsége miatt nem tudott dolgozni az egyébként kitűnő munkacsoport ismert Szilágyi István, Családjával, feleségével és két gyermekével nehéz helyzetben élt és ez, valamint betegsége annyira elkeserítette, hogy a vonat elé akarta magát vetni. Még reggel eljött otthonról és azóta barangolta a várost készült teltének végrehajtására.

Szilágyi István állapota rendkívül súlyos és kevés remény van életbenmaradásához.

— A Csapó-utcai egyházközség vegyes bibliaköre ma, azaz szerdán délután 6 órakor tartja bibliórát a Szappanos-utca 16. szám alatti gyülekezeti otthonban, melyre az érdeklődőket szeretettel hívja és várja.

— Ma délután 5 órakor vallásos ünnepély lesz az ispotályi templomban. Igéi hirdető Lukács László B. D. ref. lelkész. Váradi Antal: „Szivárvány” című versét szavalja. Peresényi Margit, Záróimá, mond Birinyi János segédlelkész.

— Majláthy György, az ismert író, budapesti lakásának dolgozó szobájában fobélte magát. Az 57 éves író a kenyérlétségtől való félelem kergette halálba. Harminc esztendőig írt, sikerei voltak. Tizenöt hónappal ezelőtt szélütés érte, pedig már amúgy is beteg volt, 55 százalékos rokkantsággal került haza az elmúlt világháborúból. A múlt hét végén az utcán rosszul lett, úgy tárogatták haza. Azóta szóltan volt, de környezete nem sejtette, hogy öngyilkosságra készül. Még utolsó nap is dolgozott, elkészítette azt a kis hangjátékot, amit a rádióknak szánt. A délutáni órákban elküldte hazuról feleségét valamint bevásárlás ügyével és távollétében követte el tettét.

— Az Ipartestület lakatos-szakosztályának elnöksége felhívja a tagok figyelmét, hogy folyó hó 26-án, csütörtökön délután fél 5 órakor szakos ályi ülést tart az Ipartestület tanástermében. A tagok ponos megjelenését kéri az elnökség.

— Nem untomiglan, hanem holtomiglan! Dr. Scheffler János szalmári püspök, a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója „Vissza a házasság szentségéhez” címmel a nagyváradi Aetio Catholica rendezésében érdekes előadást tartott. Elmondta, hogy a keresztény közép-kor az elválás szót nem ismerte. A polgári házasságnak bevezetése Magyarországon a születések fokozatos csökkenését okozta. Szalmár megyében van olyan falu, amelyben 800 lakos mellett ez évben még egy születés sem történt. Egy másik, 5000 lélekszámú községben, az elmúlt évben 8 születés volt. Kiszámították, hogy a polgári házasság bevezetése óta 4 millió gyermekkel született kevesebb Magyarországon. 1894 Magyarországnak legnagyobb Mohácsa volt. Ha ezt a nagy csapatot ki akarjuk heverni, akkor vissza kell térnünk a házasság szentségének érvényesítéséhez. Nem untomiglan, hanem holtomiglan — fejezte be beszédét a püspök.

Búcsúlevél

Most rád gondolok kedves! A két szemem még nedves a könnytől, mit elstartam érled.

Hiszen a Te vétked véres körmökkel a szívembe vajt... és fájt, hogy hazudsz. Nézz rám kedves s ha tudsz még hinni, hidd el szívem, hogy nem haragszom. Nem, hiszen nincs is miért! Csak ég és fáj az őszinteség, de az is fáj, ha nem mondsz igazat. Hogyha szeretünk, a jó is fáj, a rossz is fáj nekünk...

Tudom, mindennek vége: az ember életébe megérkezik egy perc, mikor már nincs remény! Nem lettél nagy regény, csak epizód, csak muló pillanat, de, bevalljam neked az igazat... Megmondom: szerettelek!

Az élettem csak megpróbáltatás?... és nem tudom, hogy én vagyok hibás? S ha nem, vajjon miért kell bünhődnöm azért, mit nem követtem el...?

Mig álmaitól sorra búcsúzom, az önvádmár, mert nem tudom, hogy hol hibáztam el?!

Seregi Gabriella

— Nászajándék a rokkant honvédeknek. Tóth György, a rokkant lett honvéd és neje részére további adományok érkeztek kiadójávalunkhoz: Telki Jánosné 3 P. id. Czuna-Istvánné 1 P. Borbély Sándorné (Cseres-utca 1. sz.) 6 P. Az adományokat továbbbítjuk.

— Budapest felavatta Rotta Angelo pápai nunciust XII Pius pápa domborművét, melyet Filipp Elemér szobrászművész készített.

— Ruszka Antal Zoltán volt derecskei plébános meghalt Ruszka Antal Zoltán, a nagyváradi latin szertartású káplán, kb. kanonokja, volt kir. udvari káplán, dobozi és derecskei k. ér. plébános példás életének 66-ik, áldozópapságának húsz év lelkészalkodásában töltött 43-ik évében hosszú, de keresetlen türelemmel vívelt betegsége után jásos lelkű visszaadta Teremtőjének. Szolnokon a Szentlélek templom kriptájában helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban dr. Ruszka István gyórt gyászolja.

— Sugár Mihályné temetése. Bensőséges részvétel mellett temették el szerdán délután Sugár Mihályné szül. Somorjai Erzsébetet, Sugár Mihály színművész feleségét. A köztemető ravatalozó termében villanykandáláberek, délszaki növények között felállított ravatal előkelő gyászalkodás állta körül, melynek sorában láttuk az elhunyt tisztelőit és jóismerőseit nagyszámmal. A beszentelés után vezérszékcsere helyezették a díszes fölgyfakoporsót s a sírhoz kísérték a fiatalon elhunyt úrúrt.

— Kitépte szívét a lendítőkerék Meder Jakab főgépésznek az újverbási olajgyárban. A főgépész elkapta a lendítőkerék és pillanatok alatt végzett vele.

— Szanes fényképek a Mars kontinenseinek varáiban változásait mutatják. Három francia tudós a Mont Blanc vidékén levő obszervatóriumában ötheti munkavai készítette el ezeket a színes képeket a Marsról, azt azonban még mindig nem sikerült bizonyítani, hogy van-e élet ezen az égitesten.

— Legett a Pejacevich kastély az Eszék mellett levő Rétfalva községben. Ezt a híres szlavonai kastélyt már régebben műemléknek nyilvánították. A tűz teljesen megsemmisítette a kastély nyugati részét, míg a keleti részt sikerült megmenteni. A kastélyban jelenleg a Szent József rend apácanőverei laknak.

— Nem engedik be többé a londoni állatkertbe a bundás hölgyeket. Egy elegáns hölgy ugyanis, akin tigrisbunda volt, közelébe lépett annak a ketrecnek, melyben az állatkert legszébb királytigrisét tartják. A bunda látára a vadállatot dühroham fogta el, borzalmas üvöltéssel ugrott fel, egy darabot kitépelt a bundából és a hölgy is megsérült. Ezért az állatkert igazgatósága nem engedi a jövőben az állatkertbe belépni azokat a nőket, akiknek bundája exotikus állatok bőréből készült.

— Besurranó tolvaj fehérműt lopott Strétye Gábor MÁV alkalmazott. Tóth Árpád-utca 46. szám alatti lakásáról. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Üzleti könyvek rendbentartását, könyvelési hátrulások feldolgozását, mérlegek elkészítését adóbevallások összeállítását vállalja a Könyvelési Szakiroda Debrecen, Vörösmarty u. 24.

* Új tanfolyam kezdődik december 1-én a Simai győztes-gepítő és szépiroskolában. Plac-utca 73. Előkezes és állampolgársági vizsgák és állampolgársági vizsgák. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

Holnap lesz a Csokonai emlékülennepély

Dr. Karácsony Sándor tartja az emlékbeszédet

Holnap, csütörtökön délután 6 órakor kezdődik a Csokonai Kör folyó évi Csokonai emlékülennepélye a Déri-múzeum előadótermében.

Az ünnepi beszédet Karácsony Sándor mondja. Csokonai dalját vetíti a mai korra s a mai emberre, a mai magyar társadalmával szembeállítva, megkérdezi, hogy vajon a tanulságokat munkra, Előadását megkell hallgatni minden debreceni embernek, aki a mai nappal időkben a magyarság sorsa iránt érdeklődik.

Elnöki megnyitót dr. Pap Károly mond. Gulyás Pál verseket olvas fel. Zách János Csokonai-tól szaval. Csobán Endre közreműködésével ad a mai irodalmi életről. A Kollégiumi Kántus Csokonai habhatatlan dalait énekli Szigethy Gyula vezetésével.

A rendezőség kéri a közönséget, igyekezzenek helyett 6 óráig mindenki elfoglalni, hogy az előadás pontosan kezdhető legyen. Jegyek előre válthatók a Méliusz és dr. Bertók-féle könyvkereskedésben. Belépődíj 1 P., a Csokonai Kör tagjainak 50 fillér, diákjegy 30 fillér.

— Halálos motorkerékpárszerencsétlenség érte Budapest Fizekas Antal 45 éves rendőrtörzsőrmestert, aki összeütközött egy lovaszekerrel, melynek rúdja felnyársalta. — A szerencsétlen ember fejét a járdaszegélynek zuhant, koponyaalapú törést szenvedett ésazonnal meghalt.

— Letartóztattak három cigányasszonyt, akik kísérletjárás meséjével zsarolták Kiskunlacháza falut.

— Árdagítás miatt eljárás indult Agárdi Sámuelné hajdúszoboszlói lakos ellen, mert egy pár csirkét, melynek súlya 86 deka volt, öt pengőért akart eladni.

— Megcsúszott és elesett a Hunyadi utcán Bodó Sándorné 56 éves asszony, Erdei utca 50. szám alatti lakos és fejét olyan szerencsétlenül vágta a járda szélébe, hogy homlokán repszett sebet szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Nadragót kínált eladásra, mikor pedig igazoltatni akarták, elfutott egy ismeretlen férfi, aki Neumann Mór zsidóbarát Bádósgó-utcai üzletében próbálta eladni a kofferjéből elővett nadragót. Neumann gyanús volt az esettel igazolásra szólította fel az illetőt, aki erre kofferjét felkapva elfutott. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást, mivel valószínűnek látszik, hogy az eladásra kínált lopott helmi volt.

— Elesett az utcán és két helyen eltörtött a lába Márton Jánosné 20 éves, posztális neje, Peres-utca 19. szám alatti lakosnak. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Kibontották a faskamara oldalát és elloptak három nézsa fát. Simon István ácsmester Kút-utca 29. szám alatti lakos faskamarájának oldalát ismeretlen tettes az éjszakai órákban kibontotta és onnan három nézsa fát elloptott. A fátolvajjaló lányoma jól meglátta a bűnbán, a betörést hármán követelték el és a kerítésen átrávtak zsákmányukat. Kézírtalkészítő szállították azt el. A károsult feljelentésére a rendőrség erősen nyomozás indított a fátolvajok kézrekerítésére. Az utóbbi időben nagyon elszaporodott falopások megakadályozására rendkívüli intézkedéseket vezet be a rendőrség.

GYÁSZROVAT

M. Tóth Istvánné Katona Mária 60 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Maróthy György-utca 13. Dankó temetkezés.

Özv. György Józsefné Kovács Katalin 73 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető II. b) számú ravatalozó terméből római katolikus szertartással. Lakás: K. Tóth-u. 3. Dankó temetkezés.

Kontor Sándor 25 éves gazdálkodó temetése szerdán 11 órakor lesz a hármasszertartással református szertartással. Csurka temetkezés.

Penyige Sándor cipészmeister 32 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor lesz a köztemető II. b) ravatalozó terméből. Lakás: Tóth Árpád-utca 8. Temetését Bartha vállalat végzi.

Bodnár József 78 éves korában elhunyt. Temetése szerdán háromnegyed 4 órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Gyászolják gyermekei és unokái Gebauer cég rendezé.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Nyiznyik János hentesmester, Arva u. 12. fiú István. Király Sándor áll. pénztári főtit. Hajdúbosszormény, fiú Csaba. Nagy Ferenc gyári kocsi Hatvan u. 8. fiú Sándor. Terebesi Lajos kifizető, Böszörményi út 10. fiú Gábor. Sarka József MÁV, — Zugó u. 7. leány Valéria, vitéz Sipos László építésmérnök, Csapó u. 23. fiú Pál. Schwarcz Adolf órá- és ékszerész, József kir. herceg u. 15. leány Erika. Tóth Károly asztalossegéd, Apaffi u. 27. fiú András. Gáll József fuvaros, Balaton u. 71. leány Katalin. Kovács István altiszt, H. Hadház, fiú Dénes. Kotormán István polgári iskolai tanár, Erőműhelyfalva fiú István. Csáki Ferenc kisbirtokos, Péterfia dűlő 88. leány Margit. Péntes János napszámos, Kádár dűlő 19. leány Erzsébet. Bereczki István kerégyártómester, Ujléta, fiú István. Mányi Ferenc földműves, Nyíradony, fiú Ferenc. Szikszai Béla MÁV lakatos, Maróthy György u. 39. leány Mária. Szabó Gyula palaföldsegéd, Balaton u. 12. fiú Sándor. Piránszki József kőmű-

veszegéd, Nyírmártonfalva, leány Erzsébet. Kányási István kisbirtokos, Vedres dűlő 6. leány Cecilia. Szabó Zoltán kerégyártómester, Mikepércsi út 39. fiú Csaba. Borok Gyula gyárimunkás Tóth Árpád u. 32. fiú Gyula. Juhász Ferenc, Haláp 150. fiú Ferenc.

Eljegyzések: Arva Gergely gazdálkodó, Nagyhegyes 2-Leiter Zsuzsanna, Kishegyes 30. Fagyal József kerégyártósegéd, Vámospércs-Luda Rozália, Bellegel 127 C. Haja József gazdálkodó-Kostyák Juliánna, Hétvezér u. 9. Nagy Bálint bérlő, Macs 7-Buglyó Eszter, Hadházy Zsigmondtelep 59.

Házasságkötések: dr. Rex Kiss Béla klinikai tanársegéd, Busi u. 14.—Gencsy Sarolta, Forgács u. 7. sz. Bodnár Sándor szakaszvezető, Tűzraklanya—Rádi Zsuzsanna, Szotyosi u. 2. Tóth Imre postaaltiszt, Poroszlai út 81.—Kozák Ilona, Hollós u. 15. Kamarai István kefégyári munkás—Oláh Mária, Erzsébet u. 59. sz. Lőrinczi Sándor napszámos Nagy csere 68.—Bereczki Erzsébet, Bánk 99. Szombati Lajos városi tisztviselő—Kiss Emma, Vendég u. 28. Tóth László gazdálkodó, Dobozi u. 13.—Takács Eszter, Haláp 104.—Hajdú Sándor főhadnagy, Magoss György-tér 20.—Füredi Szabó Emília, Attila-tér 5 Botos Jenő szkvto, huszárlaktanya—Oláh Anna, Csigekert u. 35. Fényi Ferenc fuvaros—Szabó Róza, Fülöp u. 23. Tóth András közlekedési irnok, Erőbőlkút—Bedő Aranka, Munkás u. 17. Molnai István napszámos, Pac 1.—Mojinka Mária, Bellegel 229. Juhos László vaskereskedősegéd, Ferenc József u. 23.—Veres Erzsébet, Széchenyi u. 5. Papp Mátys műszaki örösmester, légvédelmi laktanya—Szegei Erzsébet Bekkecs u. 3. Bercei Gyula MÁV üzemi segédtit. Dalmi Piroksa, Gyöngyvirág u. 9. Kotroczó József MÁV ács Jókai u. 18.—Papp Erzsébet, Bellegel 310. Fekete József rádióműszerész, Kiskunhalas—Bodnár Erzsébet, Dugovits u. 14. Józsa Sándor napszámos, Balmazújváros—Virág Róza Pallag 1—23.

Halálozások: Mikszics Sándorné ref. 46 éves, Ruyter u. 44. sz. Széll Zsófia ref. 18 éves, Hajdúszoboszló. Veres Ilona ref. 23 hónapos, Munkács. Sugár Mihályné rk. 29 éves, Augusta szanatórium. Pálfi Józsefné ref. 50 éves, Kút u. 16. özv. Kardos Imréné ref. 75 éves, Péterfia u. 47. özv. Moldován Józsefné ref. 70 éves, Kishegyesi út 40. Konecz József ref. 27 éves, Eötvös u. 88. Goldberger Hermanné izr. Nyugati u.

42. Dr. Adorján Jánosné ref. 75 éves, Kondor u. 3. Veres Katalin ref. 1 hónapos, Teleki u. 16. Piránszki Erzsébet ref. 1 napos, Nyírmártonfalva. özv. Tolvaj Ferencné ref. 86 éves, Szabolcska Mihály u. 3. Karsai István ref. 56 éves, Rákosi Jenő u. 2. Sas József ref. 69 éves, Árpád-tér 32. özv. Cseresznyés Sándorné ref. 71 éves, Nógrádi M. u. 15. Gódy Lajos ref. 40 éves, Szikgyakor. Soós Erzsébet ref. 66 éves, Hajdúhadház. Sári Istvánné ref. 37 é. Kaba. Tóth Istvánné ref. 60 éves, Maróthy György u. 13. Penyige Sándor gk. 32 éves, Tóth Árpád u. 8. dr. Bence Mátys rk. 44 é. Hajdúsámson. Niházy László

ref. 82 éves, Dorb u. 3. Hinkó Juliánna ref. 70 éves, Kislegyesi út 40. Bodnár József ref. 78 éves, Kishegyesi út 40. Kontor Sándor ref. 23 éves, Álmosd. Dr. Farkas György rk. 31 éves, Nyírbátor. Gazda Gábor izr. 14 éves, Ferenc József út 34. Egri Ilona ref. 1 hónapos, Kórház u. 3.

— A kassai városi tisztviselők karácsonyi segélyéről szóló közgyűlési határozatot már jóváhagyta a helyigymintiszter.

— Félitter abszintet ivott és meghalt alkoholmérgezésből eredő szívbénulásban Sipos János makói gazdálkodó.

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos magyarázat a záróra helyes értelmezéséről

A legutóbb megjelent záróra rendelettel kapcsolatban mind több kérdést intéznek az érdekeltek a Kereskedelmi és Iparkamrához, hogy az iparosok üzlet-helyiségeit tulajdonképpen mikor kell bezárni.

Az Iparkamara idevonatkozólag azt a hivatalos tájékoztatást adja, hogy a záróórátörvény szempontjából minden olyan helyiség nyílt árusítási üzletnek számítandó, amely a közönség vásárlása számára áll nyitva és amelyben a vásárolt árut a vevőnek átadják vagy lakására szállítják. Az ilyen üzletek nyílt árusítási üzletek akkor is, ha a boltajtó nem az utcára, hanem udvarra vagy kapualjba nyílik, esetleg az emeleten van elhelyezve és még akkor is, ha a árusításon kívül lakás céljára vagy műhelyül is használják.

Az ilyen üzlet-helyiségek a záróórán túl való zárva tartását nem lehet ugyan kívánni, azonban az árusításnak a zárva tartásra megszabott időben ezekben az üzletekben is szünetelniük kell.

A cipész tehát az ilyen üzletben, vagy akár műhelyében is, kész cipőt a záróórán túl nem árusíthat és köteles a déli záróórát olyan értelemben betartani, hogy délelőtt kész cipőket nem árusíthat. Persze ez áll más iparágakra is. Hasonló a helyzet például a fényképészeknél, akik egyáltalán fotóikkal kereskedők is. A záróórán túl, vagy a déli zárási idő alatt fotóikat nem árusíthatnak, bár a fényképész üzem nyitva lehet.

Az iparosok azonban a nyílt árusítási üzletek záróórán túli időben is szabadon folytathatják mesterségüket és munkájukat véggezhetik és üzlet-helyiségeiket is nyitva tarthatják.

Nem esik a záróra rendelkezése hatálya alá az olyan helyiség, amelyben anélkül, hogy az üzlet árusításra is be volna rendezve, kizárólag anyag megmunkálással és megrendelésre készített áruknak átadásával foglalkoznak. Ilyenek a fényképész műtermek, szabó- vagy cipész-műhelyek, stb.

Ötszörös hasznot hoz a szeszgyedárúság, mióta az állam saját kezelésbe vette a termelést

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a pénzügyminisztérium költségvetésének parlamenti tárgyalása küszöbén vezet gazdasági körök élénk figyelemmel fordulnak az állam szeszmonopólium munkájának eredményei felé, amelyekből igazoltnak látják dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyi-

miniszternek a szeszgyedárúság megvalósítására vonatkozó négy évvel ezelőtti tervét. Ugyanis négy éve már annak, hogy a szeszmonopóliumot az állam saját kezelésbe vette s bár akkor sokan azt jósolták, hogy az új rendszer zavarokat, károkat okoz, de a tények alaposan cáfoltak az aggodalmaskodókra.

DEBRECZEN

1942 XI. 20.

Ha szembeállítjuk ugyanis a szeszgyedárúság állami kézbe vételét megelőző négy esztendő az azóta eltelt négy esztendővel, akkor megállapítható, hogy a kincstár bruttó bevétele 1934-től 1938-ig 57,2 millió pengőre ruggott, míg 1938-tól 1942-ig 576,2 millió pengő volt a szeszmonopólium tiszta haszna. 1943-ra 237,8 millió pengő a bevételi előirányzat. De a kincstár hasznának óriási gyarapodásán felül az új rendszer nagymértékben szolgált a mezőgazdaság érdekeit is, ugyanis míg az azóta megszünt szeszkartell 1934—38. között 46,4 millió pengőt fizetett a szeszért a mezőgazdasági szeszgyáraknak addig az állami szeszgyedárúság működésének négy éve alatt 91 millió pengő szeszbeváltási árat kaptak a mezőgazdasági szeszgyárak. Rá kell még mutatni arra is, hogy míg régebben a szesz termelésére, értékesítésére és feldolgozására vonatkozó engedélyek (ecet, denaturált szesz, élesztő, rum, likőr, stb) csaknem teljesen a zsidók kezében voltak, ma már a zsidó engedélyesek megszűntek és helyettük arra érdemes keresztény emberek, első sorban vitézek, hadirokktantak és egyéb hadi igényjogosultak jutottak engedélyhez.

Hajdúsámsonban 72 holdon 2000 mázsa zöld virginia dohányt termeltek

Hajdúsámsonban a most befejeződött gazdasági évben 72 holdon kétezer mázsa zöld virginia dohányt termeltek. A dohány szarítását a kincstár által felállított 15 darab 180.000 pengős kemencében végezték.

A jövő évben kétszeres területen, mintegy 140—150 holdon szándékoznak a hajdúsámsoni gazdák dohánytermelést bevezetni. Az idel termés minőségileg ki-tűnően bevált és bár mennyiségileg nem váltotta be a gazdák hozzáfűzött reményeit mégis meg-találták számításukat a kincstár által kifizetett jutalmak következtében.

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásáron felhajtás 248 darab, eladás 95 darab. Kecse felhajtás 33 darab, eladás 15 darab. (Hivatalosan megállapított árak.)

A keddi lóvásárra felhajtás 360 darab, eladás 141 darab. Szarvasmarha: felhajtás 750 drb, eladás 466 darab.

Árak: vágóló 133—300 P, sílány igásló 170—300 P, közepes 320—600 P, jó 650—1000 P, kocsiló 1000—1600 P. Szarvasmarha: II. r. ökrök 150, III. r. 130, II. r. bika 145, III. r. 125, II. r. tehén 140, III. r. 120 (— százelek levonással), II. r. borjú 170, III. r. 150, Irányzat élénk.

Több ösziszántás: nagyobb jó-vedelem és jobb termés. Ne mulasszuk el az őszi mélyszántás elvégzését mert ezzel biztosítjuk tavaszi terményeink egészséges fejlődését és így több termést, ezzel pedig magunknak nagyobb jövedelmet tudunk biztosítani. Az ösziszántás különös fontossággal bír szárazságra hajló hazai viszonyaink között, mert az öszszel mélyen szántott talaj lényegesen több téli csapadékot, a esőt, hólevet képes befogadni és a növényeink részére elraktározni mintha tavaszig szántatlanul hagyjuk a földet. Az őszi szántás után kevesebb talajmunkát kell végeznünk tavasszal, ami késői kitavaszkodás esetén szintén nagy előny. Az őszi mélyszántás időben való elvégzése nemcsak a gazda érdeke, hanem az egész országé is. Eppen ezért az állam december 31-ig legalább 15 centi méter mélyen elvégzett ösziszántás minden kataszteri holdja után 10 pengő jutalomban részesíti azt a gazdát, aki legalább annyi öszit vetett, mint tavaly. Azok a gazdák tehát, akik ezeknek a feltételeknek megfelelnek, a községi előjáráságtól kérjenek bejelentőlapot, azt töltsék ki és január hó 15-ig nyújtsák be az

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irtta: Hegyaljai Kiss Géza

(21)

Divatot csinál Kossuth a szónoklásban. De divat lesz a kézírásos lapjából is. Nemsokára Erdélyben is hozzáfognak, hogy az ő példájára Országgyűlési Tudósításokat küldjenek szét.

Divat lesz a Kossuth szakállából is. 1834 óta kezdik a férfiak az újfajta szakállt viselni. Az arcot keskenyített csikban veszi körül. Kossuthnak, Pozsony 32 éves hírességének, már ekkor olyan van. És nemsokára azt nézik Magyarországon az igazi jó magyar embernek, aki a szakállában is Kossuth Lajost követi. Hosszú időn keresztül ékesíteni fogja a magyar férfiarcot a körszakáll, a Kossuth-szakáll.

Egyben kívánatos, hogy Kossuthot minél többen utánozzák. Abban, hogy a népet szereti. Mit jelent öneki a nép? Nem politikai téma, amiről beszélni kell. Valami mélyebb, szívbéli szükségesség. A nép fogalmát a Bibliából meríti. A nép Isten kedvelte. Ahogy megteremt a földből, úgy szereti kiemelni a porból a lelkenél fogva. — A Kossuth előtti időkben a nép a dolgozó, fizető robotos. Kossuth látja be, hogy a népben él a fajta. Kossuth úgy beszél,

ahogy érez. És ő a népben az embertestvért érzi. Ezt kell a jobbágyi sorból felszabadítani. Ezt kell emberré tenni. Ezt kell szabadságával boldogsághoz juttatni.

Kossuth tudja azt, hogy a nép a demosz. Görög szóval a fajta közösségének hordozója. A nép a múlt őrzője. A nép a jövő kezessége. A népet kell szabadsággal, műveléssel méltósága tudatára emelni. Akkor fogja tudni hivatását Isten kedvére betölteni. Így lesz Kossuth kezdetről fogva mindvégig demokráta a szó legnemesebb értelmében.

Kossuth csudálatos ember. Emberfeletti hatással tud lenni a lelkekre. Divattá teszi, szép és nemes divattá a néppel való törődést is.

A TUDÓSÍTÁSOK SIKERE

A kormány nem látja szívesen a nagy népszerűségnek örvendő közlöny sikeres pályafutását. Bécs tőle telhetőleg igyekszik szélesebbkörű terjedésének útját vágni. Reviczky kancellár mielőtt meggyőződést szerez a lap ellenzéki szelleméről, azonnal jelentést tesz fel a királyhoz. Sürgősen elnyomni! Majd megvonja a

kormány a laptól a postai szállítását. Így aztán a megyék hajdúkkal hozzátják el s küldik tovább egymásnak a Tudósításokat.

Kossuth 1833 szeptemberében kösajtot vásárol. Lapját most azon nyomatja. Metternich azt tanácsolja, hogy Majláth Antal zempleni főispán révén meg kell nyerni Kossuthot a kormány részére.

A kancellár hosszasan vonakodik ettől. Végül mégis Zichy Ferenc főlovászmestert rendeli fegyveres karhatalommal Kossuth lakására. A sajtót, ha Kossuth vonakodik átadni, erőhatalommal foglalja el!

Ez október 1-én meg is történik.

Kossuth nem vonakodik a sokszorosító készüléket átadni. de teljes joggal kéri a felszerelés költségeinek megtérítését. Zichy ezen felül megígéri a kösajtóra szóló királyi szabadsalom kieszközölését.

Kossuth ekkor átengedi a szerkesztést Orosz Józsefnek. Mikor látja, hogy az engedély nem érkezik, 1834 február 1-től újra maga veszi kezébe a kezével írt lapot. Ő szerkeszti újfa, az eddiginél ellenzékibb szellemben.

Ilyen gátlások és ilyen nehézségek mellett nagy eredmény, hogy a lapocska az országgyűlés utolsó napjáig megjelenhet. Sikeresen pótol egy nagyobb országgyűlési sajtószervet. A

kaszinókban is mohó érdeklődéssel várt olvasmány.

Kossuth népszerűségének, további emelkedésének jó alapja az Országgyűlési Tudósításoknál való munkássága. Az országgyűlésnek inkább el-készítő szerepe van, mint határozótt eredménye. A háromévi gyűléses kell ahhoz, hogy a sajtótörvény, a nyelvi kérdés, az úrbéri javaslatok, a vallási sérelmek feletti viták nyomán megszülessenek a jövő reformok.

A csaknem négyévi országgyűlésen Széchenyi István mint főrend vesz részt. Himnehíre szájrul-szájra járt. A nemzet szinte követelte már egybekelésüket. Boldognak kívánták látni a nemes gróft. És az országgyűlés negyedik évének az elején, február 4-én Széchenyi Budán nőtt vette Seilern Crescentiát. Az 1825 évi országgyűlés óta lelkéből szerette. Crescentia 15 évi házasságuk alatt hét gyermekkel ajándékozta meg férjét. 1834 végén meghal Zichy. Azután nyújthatja kezét a még mindig szép asszony 35 éves korában Széchenyinek. — A gróf mintha ezzel a házassággal is nőne a nemzet szemébe. 1836 elején a követek megállapodnak abban, hogy alkalmat adva Széchenyit választják meg nádornak.

Kossuth önértetesen tekintet véteig háromévi diétai munkájában.

(Folyt. köv.)

eljárásánál. A gazdasági felügyelők ellenőrzik a bejelentéseket és amennyiben azok a valószínűleg megfelelnek, az illető gazdák még tavasszal megkapják a szántásuk utáni holdankénti 10 pengőt. Szántásuk tehát minél többet most ossze. A gazdának előnye származik ebből, mert a tavasz folyamán olyan időben kapja meg a jutalmakat, amikor a pénzre szüksége van, de ezenfelül azért is, mert a jól végzett őszi szántás után jobb termésre számíthat. Végül azt ne feledjük el, hogy háborúban vagyunk és a közérdekben hazafias kötelességét mindenkinek teljesítenie kell.

SPORT

A DVSC vasárnapi ellenfele valószínűleg a MOVE Szabolcs kitűnő formában levő együttese lesz. A vezetőség Kassáról, Ungvárról és Miskolcra még nem kapott választ, egyedül a nyiregyháziak jelezték, hogy egyik vezetőjei tagjuk Debrecenbe érkezik és személyesen intézi el a

mérkőzés lebonyolítását. A DVSC vezetősége elégedett a csapat teljesítményével. Bár csúszkányú edzőmunka volt, így is látszott, hogy a játékosok jó formában vannak. Berecz is jól mozgott a fedezetsorban. Kelleme megemelt volt Hámori jó játéka Berettyóújfaluban a DVSC II-ben. A labtőrésből felépült középcsatár jól mozgott és nagy gólképességet áruolt el.

Minden számítás felborult a vasárnapi fordulónál kapcsolatban. Azt senki sem várta, hogy a Kispest 6:2-es vereséggel a Haladás két pontot szerezzen az újvidéki oroszlanbarlangban. A Vasas veresége az utolsó helyen álló Kolozsvártól... És még csak nem is WM-rendszerben játszott a csapat... Mit hoz fel ezek után a vereség okául dr. Földessy János?

Az NB I. őszi gólkirálya valószínűleg Labore lesz, aki 17 góllal vezet a 14 gólos Jenőfi, 11 gólos Kolláth és Mézes, valamint 10 gólos Bodola előtt.

Az NB II. több csoportjában is befejezéshez közeledik az őszi idény. A Wesselenyi csoportban a ESZKRT egy ponttal vezet Zugló előtt. A Rákóczi-csoportban a Kassai RAC vezet, de az Özd, melynek otthonában van mérkőzése a MOVE Szabolcsal, valószínűleg megelőzi gólaránnyal. A Zrínyi-csoportban a Szegedi Vasutas és Kaposvári Rákóczi között dől el a bajnokság sorsa, míg a Széchenyi-csoportban a Győri ETO áll élen... Olyan fényben, mint a Mátyás-csoportban, ahol öt pont előnnyel első a DVSC, egyik csoportban sincsen.

A volt DVSC-játékosok közül Gere középcsatárt játszott vasárnap a PMÁV-ban Markos csapata, az Aknaszlatinal BTE ellen. A Székesfehérvári MÁV Előrében a kis-Frudi ellen három volt DVSC-játékos is játszott: Dombóvári-Drab, Millye és Réti-Regdon. Millye és Dombóvári gólt is lőtt

a 4:3 arányban az FTC javára végződött mérkőzésen.

Markos Inrét megverték Püspökáldásban vasárnap az Aknaszlatinal BTE-PMÁV mérkőzésen. A botrányos, durva mérkőzés kétszer is félbeszakadt és a közönség köréből inzultáltak Markost a mérkőzést Aknaszlatinal nyerte 3:2-re

Az NB I-ben vasárnap Török-vés-Szeged, Elektromos-Kolozsvár, Ferencváros-Ujvidék, Haladás-Ujpest, Csepel-Salgótarjani BTC, Szolnok-Kispest, Nagyvárád-Gamma, DIMÁVAG-Vasas mérkőzések lesznek.

Kristófnak jobbösszekötőben is jól ment a játék a Török-vésben vasárnap az Elektromos ellen. Regős edző megállapította, hogy jó húzás volt Kristóf támadósorba állítása... Igaz, a Bocskayban ezt a jó húzást már hét évvel ezelőtt ismerték...

A debreceni tornászok távolmaradását sajnálja a fővárosi sajtó a női országos bajnokságról...

Az asztali teniszsport berkeiből, Vasárnap délelőtt a köz-

ponti egyetemen ismét a Debreceni Asztali Teniszklubok között lesznek. Az asztali tenisz NEKüzdelméi során a DEAC a budapesti MOVE T. Előre-vel játszik ezután pedig a ceglédiek Jóképességű csapata játszik a DEAC csapattal. A mérkőzés visszavágós jellegű, mert mint emlíktettük a DEAC a nyári portyájár főlyenes győzelmet aratott Cegléden. A DEAC csapata különböző két tehetséges játékosra támaszkodva folytán meggyengült Ertesűtől és Miklós László, a két kitűnő játékos, más egyesületbe gravitál.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Gazda. B. levelében foglalkoztam a közönséggel a szövegírásról. Az apróhirdetőknek valóban figyelmükbe ajánljuk, hogy például használt ruhaneműk megvásárlásánál közzöljék a körülbelüli nagyságot, mert így sok felesleges járkálástól kíméljük meg azokat, kik használt ruhaneműk vásárlására kényszerülnek.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZO IRODA

Gáboosy legregibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa-utca 3. T.: 28-72 672 12. 9

ALKALMAZÁSI NYER FÉRFI

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. vv. 1537

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Kocsi telegével komenciora keresek, jó bizonyítvány és fejti tudás szükséges. Cim a kiadóban. 1914

Aron Miksa rum- és likőrgyár azonnal felvesz szakmában perfect, kitűnő kézirású, keresztény raktárnokot. 643

ALKALMAZÁST NYER NŐ

Közbesítő asszonyokat, felveszek. Hirlapiroda, Hunyadi u. 28. 13. 11. 29

Fővárosi közbesítéshez asszonyokat felveszek Hirlapiroda, Hunyadi u. 28. sz. 14. 11. 29

Masamód tanulólányt fizetéssel felveszek. Szabó Laposné, Szent Anna u. 3. sz. 58

Gyakorlott varróleány felvétetik, női divatszalon. Piac u. 49. I. e. 60.

Gyors- és gépiró kisasszonyt azonnal felveszek. Nagy ügyvéd, Péterfia u. 2. 52

Vidékre cukrászsegéd felvétetik. Cim a kiadóban. 49

Hölgyfodrász segéd kisasszonyt alkalmazok. Horgonyi, Szoboszlói út 4. szám. 650

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Gyermekszertető, tisztá, megbízható leányt, szobalánynak vagy mindenesnek ajánlok. Pécsy u. 7. sz. Telefon: 38-24. 654

Jól főző szakácsnő keresek, kizárólag csak főzésre és a konyha rendbentartására, gazdaságba kis családhoz magas fizetéssel, jó ellátással. Cim a kiadóban. 1769 vv

Vendégfogadásra szakácsnő keresek azonnali belépésre „Korona vendéglő” Csapó u. 17. 631

Bejáróleány 8-2 elfoglaltságra, azonnal felvétetik, dr Révész, Piac u. 77. sz. 653

Középkorú mindenes szakácsnő keresek elsőjére a Berzéli műterem. Piac u. 38. 44

Bejáróleány felvétetik, Simonffy u. 5. sz. 39

Mindenest, főzéshez értőt felveszek, elsőjére. Werbóczy u. 2. III. 1. 651

Gazdasszony ajánlok a tanyára, vagy vidékre, aki mindenféle házimunkához és főzéshez is ért. Bővebben érdekezni Hollós u. 5. sz. 24

Jó családból való becsületes 15 éves fiatal lány felvétetik. Ugyanott bejáró szakácsnő reggel 6 órától este 7 óráig felvétetik. Jelentkezés a Pavillon laktanya. kantin. 23

Egy megbízható, főzni tudó mindenest felveszek. Pacsirta u. 45. sz. Értekezni délután 3-4 óra között. 46

Hosszú bizonyítványokkal izr. főzőnő vidéken elhelyezkedne Cim: H-Böszörmény, Korvin János körút 54. 19

AJÁNLAT

Főként gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtesere 30 illér. Biró, Hunyadi 22 1662 12. 17

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos zúcsimester. Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2

Létszerkesztés, javítás. Fogaranyat, ékszeri vesz Polák Endre ékszerész. Hatvan 2 299 1 8

Szappannak való szappannra becserélt Pálános szappanosmester. Kölcsei u. 8. 1737 1. 19

Draperiás függönyöket hosszú rojtjal 25 P-161, valódi klópi cipkeszövet, imprimeauvokat. Rothermer 21 8 12. 1

Kabátokat csináltasson fordítottasson „Margónai” csinos alakítások 30 pengőtől. Bethlen u. 29. 1937 12. 25

Legelőshiban fest, tisztít Weisz kelmeleste. Arany János-utca 29. Keresztépület 1900 vv

Szőrmebundákat olcsón készítek, javít, alakít Kovács Zsuzsanna. Nőspóki palota. 1232 12 22

Fali, irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papírútleit, Hunyadi u. 23. 1565 12 21

Nyírág, seprűnek olcsón, bármilyen mennyiségben beszerezhető, — morzsolt csutkát veszünk „Maor” faipari Kft. Nyugati u. 36. telefon: 18-58. 1988 12. 1

Káposztás kádak, horodok eladó. Ugyanott jávítások gyorsan készülnek. Nap u. 4. alatt. 633

Értékes vásznait biztos kében dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás, felelősséggel Favarit, Csapó u. 24. 125 2. 5.

KERESLET

Keresek 20-27-es fehér vagy barna jó állapotban levő gyermek hócipőt Cim a kiadóban kérem leadni 229 vv

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fránki Piac-u 73 984 12 10

ELELMISZER, ITAL

Urdatmi teli álló fajalma nagyban, kicsiben egész nap. Rákóczi 7. Pince. 1475 1. 28

Gyönyörű álló Jonathán alma, nagyban és kicsiben, Péterfia 8. alatt a pincében eladó. Megtekinthető 2-4 óráig. 15 11. 29

Mindenféle teli elálló fajalma, nagyban kicsiben kapható, Monti ezredes u. 14. 647

OKTATÁS

Dr Naményi Gyuláné szentener. Olga városi gépiróiskolája Batthányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11 30

DIÁKOT KERES

Azon két iskolás leányka, akik a Széchenyi u. 17. szám alatt voltak lakás és koszt ügyben, kérem azonnal jelentkezzenek. 51

TELJES ELLÁTÁS

Ellátásért kölcsön adnám kétezer pengőmet. „Megfelelő biztosítékra” 21

HANGSZER

Zongorahangolást tizenöt éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

Bécsben képzett zongorahangolóművész munkát végez. Ebenstein, Cs. körút 17. Telefon: 38-41. 15 12 4

RÁDIO

Rádiót minden típusra javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész. Csapó u. 84. telefon: 32 54. sz. 2. 20 1531

BÜTOR

Antik hálóbuor eladó. Értekezni Piac 22 ház felülvélő. 397 vv.

Minek a fűves kirakat amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútor üzletemben Brillné Piac 71 udvarban. 476 12 30

Remekbe készült antik fűháló, dús intarziával eladó. — Megtekinthető 3-4 óráig a kiadóban. 1618

Antik székelyi garnitúra könyvsz. kényes modern háló. ebéd konyha kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3 10

ELADÓ 6 DARAB ÚJ KÁRPITOTT SZÉK, ARANY JÁNOS U. 2. I. EM. 6. 1983

Főbb használt bútor eladó. Veres u. 19. 197

Konzultkőr, varrodába vagy szabóműhelybe való eladó. Meszena u. 7. 1965

Eladó ruhaszekrény, jütányosan, Hajó u. 22. sz. harmadik ajtó. 36

ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁRHÉLYESEG

Pékműhely, Boldogfalva utca 17. alatt felszereléssel együtt azonnal kiadó. Értekezni István út 60. 646

Pince berletet keresek. Borlakatározásra. Úgy néköt díjazok Petromarko, Széchenyi u. 99. 20

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

Jömeneteli női és férfi fodrász üzlet sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 34

LAKÁST KERES

Kapualatti bejárattal levő garzon lakást keresek. Cimét kérem a kiadóban leadni. „Pontos fizető” jellegre. 43

Keres gyermektelen házaspár bútorozott szobát, konyha használat, izraelita családnál. Cim a kiadóban. 38

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba kiadó elsőjére, két nő, vagy férfi részére. Lónyai u. 26. sz. 55

Egy különbejárattal szoba kiadó. Piac u. 77. I. 6. keresztpület. 26

ELVESZETT

Elveszett hathónapos fehér, szálkásszerű, sárga s fekete foltos „Csutka” névre hallgató foxi kutyá. A megtaláló Ferenc József út 31. alatt álló jutalomban részesül. 649

Elveszett szarvasmarha keres szőrű, jobb füle kicsipve. Megtaláló jelentse a hatóságánál. 22

VEGYES

Grafológusnő minden ember kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi u. 43. 1972

Teletetésre vállalkozok 6-8 darab marhat. Értekezés Debrecen, Homok u. 126. sz. 31

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Fekete tiszta gyapjú alighasznált női télikabát eladó Péchy-utca 7. szám. Megtekinthető naponta 12 és 1 óra között. 1768 vv.

Gumi hőcsizma, 37-es, fekete szőrmegallér eladó. Hatvan u. 2. kozmetika. 48

Eladó rövid szil és vadmacska bunda, kitűnő állapotban, Batthyány u. 17. házesternél. 35

Eladó sport fókabunda muffal, Piac u. 43. harmadik udvar. II. em. 12. ajtó. 30

Harmínchetes női felcipők és akvárium halakkal eladók. Rákosi Jenő u. 7. félemelet 3. 28

Gyermekruhak, cipők, s fekete férfi nadrág eladó. Külsővásár-ter 16. keresztpület. 27

INGÓSÁG VÉTEL

Jobbágy kályhát, jókarban levőt keresek megvételre. Honvédelemet-u. 6. vv 1538

INGÓSÁG ELADÁS

Eladó fűrdőszobába való fájane mosdó és WC felszerelés. Cim a kiadóban. 1540 vv

Eladó étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való pléhezetű mosogató Honvédelemet-u. 6. vv 1538

Jókarban levő előszobával eladó. Salétrom u. 22. sz. 57

Valódi keleti szőnyeg, nagyobb méretű eladó. Cim a kiadóban. 42

Eladó perzsakabát, tükrös asztal, előszoba fogas, perzsaszőnyeg, inga óra, Iriszoba, Miklós u. 19. 33

GAZD. TERMENYEK

Ungváry József ceglédi falkolajból gyümölcsfák érkeztek. Magasztörzsi koszméte nagy választékban. Garay u. 5. 238 12. 10

Vegyes sütőtök nagyobb mennyiségben is kapható. Nyilastelep, Munkás u. 23. 645

GAZD. ESZKÖZÖK

Járgányhajítás daráló keresek, lehetőleg Rapidot Cim a kiadóban. 1530 vv.

Strafszeker, egylovas, erősebb kivitelű, kitűnő állapotban eladó. Hatvan u. 41 gépraktár. 40

ELADÓ HÁZ

Ház eladó sürgősen 513 négyzetű, teher van, — köztvettől díjazok, Lónyai u 26 56

Szerokház, Meszena 2. forgalmas helyen eladó. Értekezni Timá-31. Szökénéli Kö. vettől díjazok. 689 12 10

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jömeneteli fűszerüzlet eladónak beköltözhető lakással. — Érdeklődni ugyanott. 2+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetű telek két lakással, nagy raktárakkal eladó Cim a kiadóban. 6+

Eladó 3 éves Tegez-u. 54. számú azonnal beköltözhető ház P 2600-ért, valamint a Baiaon u. 70. számú ház 1100 négyzetű föld. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kálmánczhegyi faltelepen. Komlóssy-út 58. 3+

Ház, Bajnok u. 1. és házhely Domsódi u. 2. szám alatt, december hó elején, délelőtt 9 órakor a kir. járásbírósnál, bírói árverésen eladásra kerül. Közlebbi felvilágosítást ad dr Magyar Simon ügyvéd, Ferenc József út 32. 50

ELADÓ HÁZHELY

HAZHELY eladó Hajdúszoboszlón. Rákóczi-utca 74. sz. alatti az I. emeleti közlelben 600 négyzetű. Szurmay-utca 1 sz. alatt a fűrdőtől nem messze 425 négyzetű. Értekezni lehet mindket telek ügyében Hajdúszoboszló. Rákóczi-u. 74. 1675 vv

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egy 22-ban eladó. Cim megtekinthető a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ ALLATOK

Mangalica szilok maximális árban eladók — Honvédelemet-u. 6. 1835 vv

Fajtiszta, nagytestű bronzpulyka tenyésztők december 15-ig darabja 35 pengő. Sándor Gyuláné, államilag ellenőrzött pulykatenyésztésben, Aradványpuszta, Szabolcs megye 1991 11 29

Lapkezesítőket kezdőke: is felvesz a DEBRECZEN kiadóhivatala. Jelentkezés délutánonként 3 óráig.

Szerkesztő: József PÁLFI JOZSEF. Kiadó: SZIGETHY GYULA. Készít: SZIGETHY KÁROLY. NSZANTULI KÖNYV- és LAPKIDŐ RESZÉNYTÁRSASÁG. Feltá: nyomdaru: SZIGETHY KÁROLY.